

Societatea Română de Statistică
Romanian Statistical Society

Institutul Național de Statistică
National Institute of Statistics

Revista Română de Statistică Supliment

Romanian Statistical Review Supplement

5 / 2024

www.revistadestatistică.ro/supliment

SUMAR / CONTENTS 5/2024

ASPECTE SEMNIFICATIVE PRIVIND STRATEGIA ECONOMICĂ A STATELOR DIN UNIUNEA EUROPEANĂ	3
SIGNIFICANT ASPECTS REGARDING THE ECONOMIC STRATEGY OF THE EUROPEAN UNION STATES	14
Prof. Constantin ANGHELACHE PhD	
Assoc. prof. Mădălina-Gabriela ANGHEL PhD	
Assoc. prof. Ștefan Virgil IACOB PhD	
EVOLUȚIA COMERȚULUI INTERNAȚIONAL AL ROMÂNIEI	25
THE EVOLUTION OF ROMANIA'S INTERNATIONAL TRADE	37
Iulian RADU PhD Student	
Cristian Marius RĂDUȚ PhD Student	
ANALIZA CIFREI DE AFACERI REALIZATĂ ÎN DOMENIUL SERVICIILOR DE PIAȚĂ PRESTATE POPULAȚIEI ÎN PRIMUL TRIMESTRU AL ANULUI CURENT	49
ANALYSIS OF THE TURNOVER ACHIEVED IN THE FIELD OF MARKET SERVICES PROVIDED TO THE POPULATION IN THE FIRST QUARTER OF THE CURRENT YEAR	57
Assoc. prof. Ana Maria POPESCU PhD	
Daniel DUMITRU PhD Student	

www.revistadestatistica.ro/supliment

Responsabil de număr: Prof. univ. dr. Constantin ANGHELACHE

Aspecte semnificative privind strategia economică a statelor din Uniunea Europeană

Prof. univ. dr. Constantin ANGHELACHE (*actincon@yahoo.com*)

Academia de Studii Economice din București / Universitatea „Artifex” din București

Conf. univ. dr. Mădălina-Gabriela ANGHEL (*madalinagabriela_anghel@yahoo.com*)

Universitatea „Artifex” din București

Conf. univ. dr. Ștefan Virgil IACOB (*stefaniacob79@yahoo.com*)

Universitatea de Petrol și Gaze din Ploiești / Universitatea „Artifex” din București

Abstract

Uniunea Europeană are în vedere, prin programele pe care le întreprinde, să pună în practică măsuri care să conducă la dezvoltarea tuturor statelor membre. Perspectiva evoluției veniturilor minime salariale sau a dezvoltării surselor de finanțare a economiei sunt elemente esențiale avute în vedere de Uniunea Europeană. Un aspect important este acela de a stabili în fundamente clare strategia care va atrage o dezvoltare economică armonioasă a statelor membre ale Uniunii Europene.

Obiectivul major al Uniunii Europene constă în stabilirea strategiilor, prin aplicarea cărora să se asigure creșterea economică în toate statele membre ale UE. Nivelul de creștere al statelor membre din Uniunea Europeană este diferențiat. În vederea egalizării standardelor de evoluție, unele dintre acestea sunt nevoite să aibă un ritm de creștere susținut, pentru a putea recupera rămănerile în urmă. În acest context, țările est și central-europene, care au fost admise mai târziu în Uniunea Europeană, trebuie să își intensifice măsurile privind aplicarea reformelor economico-sociale, în vederea reducerii decalajului față de țările dezvoltate și pentru a se apropia cât mai mult de standardul pe care acestea îl au. Totodată, aceste state membre trebuie să adopte măsurile necesare pentru respectarea directivelor Uniunii Europene privind dezvoltarea țărilor membre. Fondurile europene sunt repartizate statelor membre în cadrul bugetelor multianuale, asigurându-se astfel posibilitatea ca, în acest mod, să se realizeze o apropiere a statelor membre și a celor ușor rămase în urmă. Un alt obiectiv al Uniunii Europene este acela ca oferta forței de muncă să fie în concordanță cu competențele și nevoile economiei fiecărei țări, astfel încât aceasta să fie absorbită în condiții cât mai bune.

Cuvinte cheie: venituri salariale, surse de finanțare, strategii, programe, măsuri, economie.

Clasificarea JEL: E24, O52.

Introducere

În cadrul acestui articol, pornind de la considerentul că Produsul Intern Brut este indicatorul cel mai utilizat pentru a măsura rezultatele înregistrate la nivelul unei economii naționale, autorii au analizat principalele evoluții ale PIB înregistrate în Uniunea Europeană, în perioada 2005-2023, atât ca medie la nivelul UE, cât și în fiecare stat membru.

Autorii au avut în vedere ca seria de date considerată să fie este suficient de lungă, pentru a surprinde efectele atât ale crizei economico-financiare mondiale, declanșată în anul 2008 și care a cauzat o recesiune severă în UE în anul 2009, cât și pe cele ale pandemiei de coronavirus, urmată de criza energetică, provocată pe fondul războiului dintre Rusia și Ucraina, cu impact direct asupra unora dintre statele UE. Așadar, ca urmare a acțiunii conjugate a acestor crize, consecințele s-au resimțit, în primul rând, asupra costului vieții. Totodată, trebuie specificat faptul că influența crizelor a fost diferită asupra sectoarelor de activitate, precum și asupra categoriilor de cheltuieli, precum consumul și investițiile.

Autorii au pornit de la studiul documentelor publicate de Eurostat, care au în vedere o astfel de analiză. Cu toate acestea sunt interesante și aspectele referitoare la modul în care se asigură participarea statelor membre la obiective comune majore, care să asigure sporirea veniturilor fiecărui stat, posibilitatea realizării unor investiții suplimentare în cadrul economiei naționale.

Literature review

Akçomaka și ter Weel (2009) au studiat corelația dintre capitalul social, inovare și creșterea venitului pe cap de locuitor în Uniunea Europeană, evidențiind faptul că inovația generează transformarea capitalului social în niveluri de venit mai ridicate. Anghel, Anghelache și Avram (2017) au realizat un studiu prin care au analizat strategia europeană referitoare la asigurarea unor condiții de viață din ce în ce mai bune. Anghelache și Anghel (2017) au realizat o amplă analiză a parcursului economico-financiar și social al României în 10 ani de la aderarea la Uniunea Europeană. Anghelache, Anghel și Iacob (2022) au analizat modul în care Uniunea Europeană și-a stabilit și a aplicat o strategie concretă având ca obiectiv limitarea efectelor și recuperarea aspectelor negative pe care pandemia COVID 19 le-a avut. Anghelache și Anghel (2017) au cercetat strategia Uniunii Europene în domeniul îmbunătățirii condițiilor de viață pe total, precum și în fiecare țară în parte membră a comunității. Begg (2017) au efectuat un studiu asupra politicii europene din perspectiva bugetului UE. Aspecte referitoare la bugetul UE sunt tratate și de către Sapala (2020). Cincera și Veugelers (2013) au abordat o serie de aspecte

refritoare la decalajul existent între statele membre ale Uniunii Europene în ceea ce privește activitatea de cercetarea-dezvoltare și inovare. Corti et al. (2022) s-au referit la o serie de modalități pentru revigorarea investițiilor publice în Europa. Darvas (2020) și-a îndreptat atenția spre capacitatea țărilor de a absorbi fonduri să absoarbă și de a le cheltui în mod eficient. Farole et al (2011) s-a concentrat pe studiul politicii de coeziune în UE. Kvist (2015) a propus o serie de indicatori care pot fi luați în considerare în strategia UE de investiții sociale. Onetti (2012) a prezentat aspecte referitoare la modele de afaceri pentru noile firme bazate pe tehnologie. Rose și Spiegel (2009) au cercetat elemente privind tratatele internaționale de mediu.

Date, rezultate și discuții

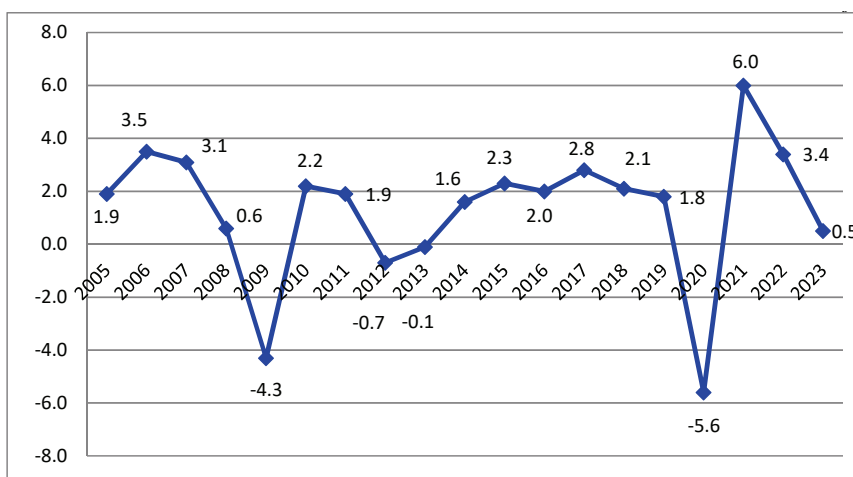
Analiza componentelor Produsului Intern Brut constituie o sursă importantă de informații pentru proiectarea și evaluarea politicilor Uniunii Europene. În această categorie sunt incluse: producția, consumul privat, consumul public, exportul, importul sau investițiile. Totodată, o serie de indicatori, precum PIB-ul pe locuitor în euro sau cei exprimați în standardele puterii de cumpărare (PPS), sunt utilizați pentru a aprecia convergența sau divergența economică în cadrul UE.

În anul 2008, impactul crizei financiare mondiale se resimțea în UE, rata de creștere a PIB fiind mult mai redusă față de nivelul înregistrat în anul 2007 și anume de la +3,1% în 2007 la +0,6% în 2008. După recesiunea care a afectat Uniunea Europeană în anul 2009 (rata de modificare a Produsului Intern Brut real a scăzut cu -4,3% față de anul 2008), în anul 2010 s-a constatat o redresare (rata de modificare având valoarea de +2,2% față de anul 2009)

În întreg intervalul de timp analizat, cea mai puternică scădere reală a Produsului Intern Brut s-a înregistrat în anul 2020, în plină pandemie de coronavirus, respectiv de -5,6% față de anul 2019. După cum se observă și din datele din graficul 1, scăderea reală a PIB-ului în acest an a fost mult superioară celei înregistrate în timpul crizei economico-financiare globale. Totodată, și redresarea activității în anul 2021 (+6,0% în 2021 față de 2020) a fost mult mai intensă decât cea înregistrată în anul 2010 și menționată mai sus, respectiv +2,2%. Creșteri s-au înregistrat în continuare, dar cu un ritm mai slab, +3,4% în anul 2022 față de 2021 și +0.5% în 2023 față de 2022. Totuși, deși s-au constatat majorări pentru cele mai multe categorii de cheltuieli ale PIB, formarea brută de capital a fost marcată de o diminuare.

Evoluția ratei de modificare a Produsului Intern Brut real în Uniunea Europeană, în perioada 2005–2023

Graficul 1

Sursa: reprezentarea autorilor, pe baza datelor Eurostat; variație procentuală față de anul precedent.

Din datele cuprinse în tabelul nr. 1, se observă faptul că, la nivelul statelor membre UE, majorarea reală a PIB-ului a variat semnificativ. Astfel, în anul 2009, cu excepția Poloniei, toate statele membre au suferit o contracție. România a înregistrat o scădere a PIB de -5,5% față de 2008, rată aflată sub media europeană de -4,3%. Valori mai scăzute s-au înregistrat în Estonia (-14,6%), Lituania (-14,8%) Letonia (-14,3%), Finlanda (-8,1%). Începând cu anul următor, în 23 de țări s-au înregistrat creșteri. Primul an, după 2007, în care toate cele 27 de state UE au înregistrat o rată pozitivă de modificare a PIB a fost 2017, situație care s-a menținut și în următorii doi ani. Declanșarea crizei COVID-19 a provocat noi scăderi.

**Rata de modificare a Produsului Intern Brut real în Uniunea
Europeană, în perioada 2005–2023 (%)**

Tabelul 1

Anul	2005	2007	2009	2011	2013	2015	2017	2019	2020	2021	2022	2023
Austria	2.2	3.7	-3.8	2.9	0.0	1.0	2.3	1.5	-6.6	4.2	4.8	-0.8
Belgia	2.3	3.7	-2.0	1.7	0.5	2.0	1.6	2.2	-5.3	6.9	3.0	1.4
Bulgaria	7.1	6.7	-3.3	2.1	-0.5	3.4	2.7	4.0	-4.0	7.7	3.9	1.8
Cehia	6.6	5.6	-4.7	1.8	0.0	5.4	5.2	3.0	-5.5	3.6	2.4	-0.3
Danemarca	2.3	0.9	-4.9	1.3	0.9	2.3	2.8	1.5	-2.4	6.8	2.7	1.9
Germania	0.7	3.0	-5.7	3.9	0.4	1.5	2.7	1.1	-3.8	3.2	1.8	-0.2
Estonia	9.5	7.6	-14.6	7.3	1.5	1.9	5.8	4.0	-1.0	7.2	-0.5	-3.0
Irlanda	5.7	5.3	-5.1	1.3	1.2	24.5	9.3	5.3	6.6	15.1	9.4	-3.2
Grecia	0.6	3.3	-4.3	-10.1	-2.5	-0.2	1.1	1.9	-9.3	8.4	5.6	2.0
Spania	3.7	3.6	-3.8	-0.8	-1.4	3.8	3.0	2.0	-11.2	6.4	5.8	2.5
Franța	1.7	2.4	-2.9	2.2	0.6	1.1	2.3	1.8	-7.5	6.4	2.5	0.7
Croația	4.3	5.1	-7.2	-0.1	-0.3	2.5	3.4	3.4	-8.5	13.0	7.0	3.1
Italia	0.8	1.5	-5.3	0.7	-1.8	0.8	1.7	0.5	-9.0	8.3	4.0	0.9
Cipru	4.9	5.1	-2.0	0.4	-6.6	3.4	5.7	5.5	-3.4	9.9	5.1	2.5
Letonia	10.7	9.9	-14.3	2.6	2.0	3.9	3.3	0.6	-3.5	6.7	3.0	-0.3
Lituania	7.7	11.1	-14.8	6.0	3.6	2.0	4.3	4.7	0.0	6.3	2.4	-0.3
Luxemburg	2.5	8.1	-3.2	1.0	3.2	2.3	1.3	2.9	-0.9	7.2	1.4	-1.1
Ungaria	4.3	0.3	-6.6	1.9	1.8	3.7	4.3	4.9	-4.5	7.1	4.6	-0.9
Malta	3.4	4.8	-1.1	0.5	5.5	9.6	10.9	7.1	-8.2	12.5	8.1	5.7
Olanda	2.1	3.8	-3.7	1.6	-0.1	2.0	2.9	2.0	-3.9	6.2	4.3	0.1
Polonia	3.5	7.1	2.8	5.0	0.9	4.4	5.1	4.4	-2.0	6.9	5.6	0.2
Portugalia	0.8	2.5	-3.1	-1.7	-0.9	1.8	3.5	2.7	-8.3	5.7	6.8	2.3
România	4.7	7.2	-5.5	4.5	0.3	3.2	8.2	3.9	-3.7	5.7	4.1	2.1
Slovenia	3.8	7.0	-7.5	0.9	-1.0	2.2	4.8	3.5	-4.2	8.2	2.5	1.6
Slovacia	6.6	10.8	-5.5	2.7	0.6	5.2	2.9	2.5	-3.3	4.8	1.9	1.6
Finlanda	2.8	5.3	-8.1	2.5	-0.9	0.5	3.2	1.2	-2.4	2.8	1.3	-1.0
Suedia	2.8	3.2	-4.3	3.2	1.1	4.4	1.8	2.5	-2.0	5.9	1.5	-0.2

Sursa: Eurostat, sistematizarea autorilor.

Din analiza datelor de mai sus se remarcă faptul că în 2020, singura țară din UE care a înregistrat o creștere a PIB-ului a fost Irlanda (+6..6%), în Lituania nu au existat modificări (0.0%), iar în celelalte state ratele negative au variat, fiind de -11,2% în Spania, -9,3% în Grecia, -9,0% în Italia sau -8,3%

în Portugalia. România a înregistrat o scădere cu -3,7%, valoare semnificativ mai bună decât media europeană de -5,6%.

Anul 2021 a marcat redresarea în toate țările UE, ratele de creștere variind de la 15,1% în Irlanda, 13,0% în Croația sau 12,5% în Malta până la +2,8% în Finlanda.

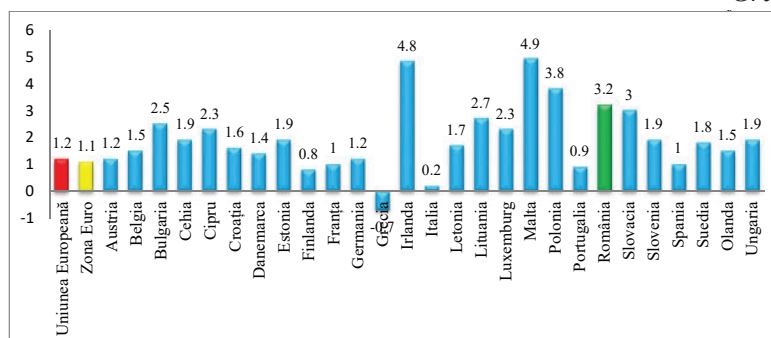
În anul 2022, singura țară din UE care a înregistrat scăderea PIB a fost Estonia (-0,5%), toate celelalte țări din UE marcând creșteri. Cea mai puternică creștere aparține Irlandei, respectiv +9,4%.

Anul 2023 este definit de o mare varietate de evoluții ale statelor membre. 16 țări UE au înregistrat creșterea PIB, iar din celelalte 11 state caracterizate de diminuarea PIB, cele mai mari scăderi au fost în Irlanda (-3,2%, de altfel, aceasta este prima scădere anuală a PIB-ului în 2023, după 10 creșteri anuale consecutive) și Estonia (-3,0%). Menționăm faptul că toate statele au avut o rată de modificare inferioară în 2023 decât în 2022.

Luând în considerare cele de mai sus, se constată faptul că efectele crizei economico-financiare mondiale și a crizei cauzată de virusul COVID-19 au afectat și au frânat mult performanța de ansamblu a economiilor statelor membre UE. Astfel, în perioada 2005-2023, rata medie anuală de creștere a PIB în Uniunea Europeană, au fost de 1,2%, respectiv 1,1% în zona euro. În figura de mai jos se regăsesc date cu privire la ratele medii anuale de modificare a PIB înregistrate de statele membre. Dintre țările UE, cele mai mari rate medii anuale de creștere a PIB în intervalul supus analizei au fost înregistrate în Malta (+4,9%), Irlanda (+4,8%) și Polonia (+3,8%). Următoarele două locuri sunt ocupate de către România (+3,2%) și Slovacia (+3,0%). Rată negativă s-a înregistrat doar în Grecia, în scădere în medie cu 0,7% pe an.

Rata de modificare medie anuală a PIB real în statele membre UE, în perioada 2005-2023 (%)

Graficul 2

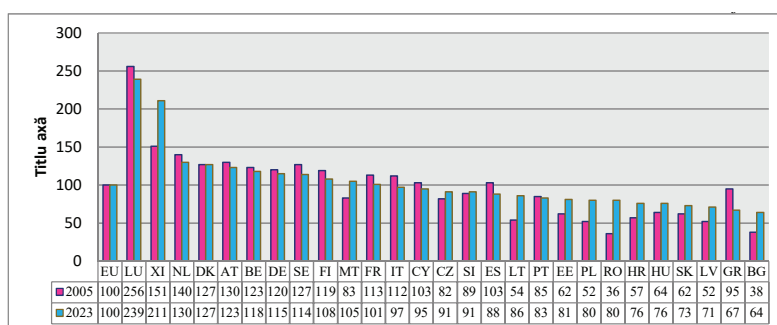
Sursa: reprezentarea autorilor, pe baza datelor Eurostat.

Evaluarea standardelor de trai se realizează utilizând indicatorul PIB pe locuitor, respectiv prin ajustarea acestuia la populație. Astfel, în anul 2023, populația UE era de 451 milioane, iar PIB-ul mediu pe locuitor pentru UE, exprimat în prețuri curente, a fost de 37610 EUR. În general, analizele comparative între state se realizează pe baza standardelor puterii de cumpărare (PPS). Acestea sunt valori ajustate pentru a lua în considerare diferențele dintre nivelurile prețurilor dintre țări. Poziția fiecărei țări poate fi exprimată prin comparație cu media UE, aceasta fiind considerată 100. În anul 2023, PIB-ul în UE a fost de 17,0 trilioane PPS, adică 17 000 miliarde PPS. În termeni PPS, Germania a reprezentat mai mult de o cincime din PIB-ul UE, iar zona euro a reprezentat 80,9% din PIB-ul UE în 2023, în scădere față de 85,4% în 2005.

În graficul nr. 3 sunt cuprinse date cu privire la valorile Produsului Intern Brut pe locuitor, exprimat la prețurile curente de piață, în anii 2005 și 2023. În analiză, 1 PPS este egal cu 1 euro (€) pentru UE.

Produsul Intern Brut pe locuitor, exprimat în prețurile curente de piață, în anii 2005 și 2023

Graficul 3

Sursa: reprezentarea autorilor; pe baza datelor Eurostat; UE = 100; bazat pe PPS pe locuitor

Cea mai mare valoare dintre țările UE a fost înregistrată de Luxemburg, unde PIB-ul pe locuitor în PPS a fost de 2,39 ori mai mare decât (sau 239% din) media UE în 2023, fapt explicabil prin numărul relativ mare de lucrători transfrontalieri din Belgia, Franța și Germania. La polul opus, se situează Bulgaria cu PIB-ul pe locuitor în PPS cu puțin sub două treimi din media UE (64%).

Comparația cifrelor PPS în raport cu UE pentru anii 2005 și 2023 reflectă faptul că a avut loc o anumită convergență a standardelor de viață, cele mai multe state care au aderat la Uniunea Europeană în 2004, 2007 sau

2013, trecând de la o poziție mult sub media europeană, în 2005 la o poziție mai apropiată de media UE, în 2023. Totodată, țările nordice și de vest ale UE, respectiv Suedia, Finlanda, Belgia, Țările de Jos, Germania, Austria, Franța, de la o poziție peste media UE în 2005, s-au mutat în jos la o poziție mai aproape de media UE (dar încă deasupra). Spre exemplu, Franța a trecut de la 113% din media UE în 2005 la 101% din media în 2023.

Italia și Spania au trecut de la poziții peste media UE în 2005 (112% și 103%) la poziții sub aceasta (97% și 88%) în 2023.

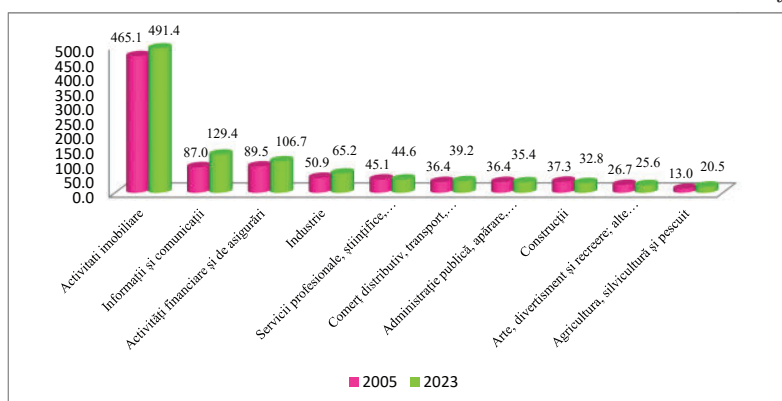
Grecia (de la 95% la 67%) și Portugalia (de la 85% la 83%) au suferit mutații ample, ajungând și mai mult sub media Uniunii Europene.

Se constată două excepții de la aceste evoluții și anume Danemarca, raportul său în comparație cu media UE rămânând neschimbat, respectiv 127% din media UE în 2005 și 2023, precum și Irlanda care a depășit mult media UE, de la 151% până la 211%.

Un alt indicator analizat este productivitatea muncii. Astfel, evoluția productivității muncii per persoană angajată în termeni reali, în perioada 2005-2023 reflectă creșteri în Uniunea Europeană pentru 6 din cele 10 activități economice acoperite, după cum se constată din Graficul nr. 4.

Productivitatea reală a muncii în Uniunea Europeană, în anii 2005 și 2023 (1000 EUR per persoană angajată)

Graficul 4

Sursa: reprezentarea autorilor; pe baza datelor Eurostat.

Creșteri de productivitate semnificative, exprimate în mărimi relative, au fost observate la activitățile privind agricultura, silvicultura și pescuitul (+57,1%) și pentru activitățile de informare și comunicare (+48,6%). Creșteri moderate s-au constatat în cazul industriei, activităților imobiliare, comerțului

de distribuție, transport, cazare și servicii de alimentație, precum și în cazul activităților financiare și de asigurări.

În majoritatea țărilor UE, în termeni reali, atât productivitatea muncii pe persoană angajată, cât și productivitatea muncii pe oră lucrată au înregistrat creșteri, între 2005 și 2023. Țările care sunt excepții de la aceste evoluții sunt Grecia și Luxemburg, care au avut scăderi ale ambilor indicatori.

În mărimi relative, cele mai mari creșteri pentru cei doi indicatori de măsurare a productivității reale a muncii s-au înregistrat în România, urmată de Bulgaria, Lituania, Slovacia și Letonia.

În tabelul 2 sunt centralizate datele referitoare la evoluția componentelor Produsului Intern Brut al Uniunii Europene, din punctul de vedere al cheltuielilor.

**Componentele Produsului Intern Brut al Uniunii Europene,
în perioada 2005-2023**

Tabelul 2

Anul	Consum final	Consum final ale administrației publice	Formarea brută de capital	Export	Import
2005	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2007	104.4	104.2	114.9	116.9	117.7
2009	105.4	109.4	94.6	104.3	105.0
2011	106.6	110.2	102.4	123.5	120.7
2013	105.6	110.4	94.2	128.9	121.4
2015	108.8	113.1	102.7	143.8	137.2
2017	113.2	116.6	111.5	157.4	151.4
2019	117.0	120.2	121.7	168.9	165.4
2020	111.3	121.5	113.7	154.6	152.3
2021	116.3	126.4	121.9	172.1	167.3
2022	120.1	128.1	127.2	184.8	180.6
2023	120.8	129.5	123.8	185.0	178.4

Sursa: Eurostat, sistematizarea autorilor.

Între anii 2005 și 2023, cheltuielile de consum final au crescut cu 20,8%, deși în anii 2009, 2012 și 2013 s-au constatat ușoare scăderi și o scădere semnificativă în anul 2020. Consumul final al administrațiilor publice s-a majorat consistent, respectiv cu 29,5% între 2005 și 2023, iar în anul 2020 au crescut cu peste 1%, anul în care a început criza COVID-19. În perioada 2005–2023, formarea brută de capital a înregistrat o evoluție fluctuantă, marcată de creșteri considerabile, dar și de scăderi puternice, între 2007 și 2009, în timpul crizei financiare și economice globale, urmată de o perioadă de

creștere regulată în următorii ani. O scădere semnificativă se observă în anul 2020. Următorii doi ani au însemnat revenirea formării brute de capital în 2021 și 2022, În anul 2023, acest indicator a scăzut din nou. Referitor la activitatea de comerț exterior, observăm faptul că în anul 2020, valoarea exporturilor a scăzut cu 8,47% față de 2019, în timp ce importurile au scăzut cu 7,92%. În următorii doi ani s-a înregistrat revenirea masivă a valorii exporturilor și a importurilor, în timp ce în 2023 ritmurile de modificare au fost mai moderate. Comparativ cu anul 2005, exporturile au fost mai mari cu 85,0% în 2023, importurile au crescut cu 78,4%.

Concluzii

În urma studiului realizat rezultă o serie de concluzii teoretice și practice. Astfel, consecințele crizei sanitare, conjugată cu criza economico-financiară și cea a energiei forțează Uniunea Europeană să ia în considerare la stabilirea strategiilor viitoare, implementarea unor programe pentru susținerea statelor membre. Astfel, prioritățile Uniunii Europene sunt regândite și adaptate necesităților de finanțare a multor sectoare de activitate din statele membre și pe fondul scăderii veniturilor la bugetul comunitar. Statele membre sunt nevoite să își armonizeze și să își adapteze strategiile de evoluție în funcție de efectele crizelor menționate.

Stabilirea unei strategii coerente a Uniunii Europene vizează dezvoltarea pe multiple planuri, conform obiectivelor pe care aceasta și le-a propus. Obiectivul principal al Uniunii Europene este de a asigura un model de creștere economică al tuturor statelor membre care să aibă în vedere condițiile concrete din fiecare țară. Fiecare țară are un anumit standard și dezvoltare economică. La nivelul Uniunii Europene se regăsesc două grupe de țări, una care cuprinde țările cu un avans economic ridicat, tehnologie avansată și posibilități de extindere a mediului de afaceri și cealaltă în care sunt cuprinse țările admise mai târziu în Uniunea Europeană, care au pornit de la un standard mult rămas în urmă.

Alte obiective se referă la îmbunătățirea productivității muncii, ocuparea mai bună a forței de muncă, creșterea investițiilor publice și private în infrastructură, stabilitatea sectorului financiar, reducerea deficitului. De asemenea, sunt prevăzute obiective legate incluziunea socială. În unele state se menține rata inegalității, sărăcia și existența disparităților regionale fiind încă probleme. Sănătatea și educația sunt prioritare pentru fiecare stat membru, dar și pentru Uniunea Europeană.

Bibliografie

1. Akçomaka, I. S., ter Weel, B. (2009). Social capital, innovation and growth: Evidence from Europe, *European Economic Review*, 53 (5), 544-567
2. Anghel, M.G., Anghelache, C., Avram, D. (2017). European Union Strategy in the Field of Health, *Romanian Statistical Review, Supplement*, 12, 43-51
3. Anghelache, C., Anghel, M.G. (2017). *România – membră a Uniunii Europene. Zece ani de la aderare*, Editura Economică, București
4. Anghelache, C., Anghel, M.G., Iacob, Ș.V. (2022). European Union strategy regarding the elimination of the effects of the Covid-19 pandemic. *Romanian Statistical Review, Supplement*, 9, 15-26
5. Anghelache, C., Anghel, M.G. (2017). The strategy for reducing unemployment. Employment in the European Union. *Theoretical and Applied Economics*, XXIV, 4 (613), Winter, 25-32
6. Begg, I. (2017). The EU budget after 2020, *European Policy Analysis*, Sieps, 9, September 2017
7. Cincera, M., Veugelers, R. (2013). Young leading innovators and the EU's R&D intensity gap, *Economics of Innovation and New Technology*, 22 (2), 177-198
8. Corti F. et al. (2022). The Recovery and Resilience Facility: A springboard for a renaissance of public investments in Europe?, CEPS, January 2022
9. Darvas, Z. (2020). Will European Union countries be able to absorb and spend well the bloc's recovery funding?, *Bruegel Blog*, 24 September 2020
10. Farole, T., Rodríguez-Pose, A., Storper, M. (2011). Cohesion Policy in the European Union: Growth, Geography, Institutions. *Journal of Common Market Studies*, 49 (5), 1089-1111
11. Kvist, J. (2015). A framework for social investment strategies: Integrating generational, life course and gender perspectives in the EU social investment strategy. *Comparative European Politics*, 13 (1), 131-149
12. Onetti, A. et al (2012). Internationalization, innovation and entrepreneurship: business models for new technology-based firms, *Journal of Management & Governance*, 16 (3), 337-368
13. Rose, A.K., Spiegel, M.M. (2009). Noneconomic Engagement and International Exchange: The Case of Environmental Treaties, *Journal of Money, Credit, and Banking*, 41 (2-3), 337-363
14. Sapala, M. (2020). How flexible is the EU budget? Flexibility instruments and mechanisms in the multiannual financial framework, *EPRS, European Parliament*, January 2020.

SIGNIFICANT ASPECTS REGARDING THE ECONOMIC STRATEGY OF THE EUROPEAN UNION STATES

Prof. Constantin ANGHELACHE PhD (actincon@yahoo.com)

Bucharest University of Economic Studies / Artifex University of Bucharest

Assoc. prof. Mădălina-Gabriela ANGHEL PhD (madalinagabriela_anghel@yahoo.com)

Artifex University of Bucharest

Assoc. prof. Ștefan Virgil IACOB PhD (stefaniacob79@yahoo.com)

Petroleum – Gas University of Ploiesti / Artifex University of Bucharest

Abstract

The European Union intends, through the programs it undertakes, to implement measures that lead to the development of all member states. The perspective of the evolution of minimum wage incomes or the development of sources of financing the economy are essential elements considered by the European Union. An important aspect is to establish in clear foundations the strategy that will attract a harmonious economic development of the member states of the European Union.

The major objective of the European Union is to establish strategies, through the application of which ensure economic growth in all EU member states. The level of growth of the member states of the European Union is differentiated. In order to equalize the standards of evolution, some of them have to have a sustained growth rate, in order to catch up. In this context, the Eastern and Central European countries, which were later admitted to the European Union, must intensify their measures regarding the application of economic and social reforms, in order to reduce the gap with developed countries and to get as close as possible to the standard they have. At the same time, these member states must adopt the necessary measures to comply with the directives of the European Union regarding the development of the member countries. European funds are distributed to the member states within the multiannual budgets, thus ensuring the possibility that, in this way, a rapprochement of the member states and those that are slightly behind can be achieved. Another objective of the European Union is that the supply of labor is consistent with the skills and needs of the economy of each country, so that it is absorbed in the best possible conditions.

Keywords: wage income, sources of financing, strategies, programs, measures, economy.

JEL Classification: E24, O52.

Introduction

In this article, starting from the consideration that the Gross Domestic Product is the most used indicator to measure the results recorded at the level of a national economy, the authors analyzed the main developments of GDP recorded in the European Union, in the period 2005-2023, both as an average at the EU level, as well as in each member state.

The authors considered that the data series considered to be long enough to capture the effects of both the global economic and financial crisis, which started in 2008 and caused a severe recession in the EU in 2009, as well as those of the coronavirus pandemic, followed by the energy crisis, caused by the war between Russia and Ukraine, with a direct impact on some of the EU states. So, as a result of the combined action of these crises, the consequences were felt, first of all, on the cost of living. At the same time, it should be specified that the influence of the crises was different on the activity sectors, as well as on the expenditure categories, such as consumption and investments.

The authors started from the study of the documents published by Eurostat, which consider such an analysis. However, the aspects related to how to ensure the participation of the member states in major common objectives, which ensure the increase of the income of each state, the possibility of making additional investments in the national economy are also interesting.

Literature review

Akçomaka and ter Weel (2009) studied the correlation between social capital, innovation and per capita income growth in the European Union, highlighting the fact that innovation generates the transformation of social capital into higher income levels. Anghel, Anghelache and Avram (2017) conducted a study in which they analyzed the European strategy for ensuring increasingly better living conditions. Anghelache and Anghel (2017) carried out an extensive analysis of the economic-financial and social progress of Romania in the 10 years since its accession to the European Union. Anghelache, Anghel and Iacob (2022) analyzed how the European Union established and applied a concrete strategy with the objective of limiting the effects and recovering the negative aspects that the COVID 19 pandemic had. Anghelache and Anghel (2017) researched the strategy of the European Union in the field of improving living conditions as a whole, as well as in each member country of the community. Begg (2017) conducted a study on European politics from the perspective of the EU budget. Aspects related to the EU budget are also covered by Sapala (2020). Cincera and Veugelers (2013) addressed a series of issues related to the existing gap between the member states of the European Union in terms of research-development and innovation activity. Corti et al.

(2022) referred to a number of ways to revive public investment in Europe. Darvas (2020) focused on countries' ability to absorb funds and spend them effectively. Farole et al (2011) focused on the study of cohesion policy in the EU. Kvist (2015) proposed a number of indicators that can be considered in the EU social investment strategy. Onetti (2012) presented issues related to business models for new technology-based firms. Rose and Spiegel (2009) researched elements of international environmental treaties.

Data, Results and Discussion

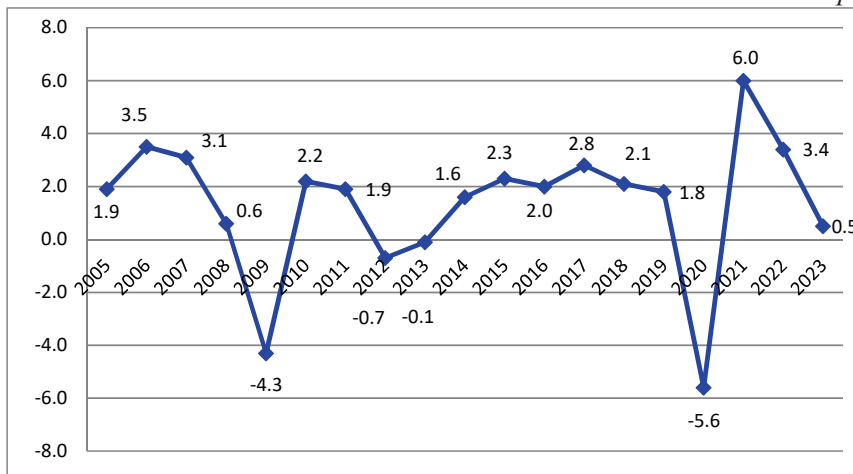
The analysis of the components of the Gross Domestic Product constitutes an important source of information for the design and evaluation of European Union policies. This category includes: production, private consumption, public consumption, export, import or investment. At the same time, a series of indicators, such as GDP per inhabitant in euros or those expressed in purchasing power standards (PPS), are used to assess economic convergence or divergence within the EU.

In 2008, the impact of the global financial crisis was felt in the EU, the GDP growth rate being much lower compared to the level recorded in 2007, namely from +3.1% in 2007 to +0.6% in 2008. After the recession that affected the European Union in 2009 (the rate of change of the real Gross Domestic Product decreased by -4.3% compared to 2008), in 2010 a recovery was observed (the rate of change having the value of +2.2 % compared to 2009)

In the entire analyzed time interval, the strongest real decrease in Gross Domestic Product was recorded in 2020, in the midst of the coronavirus pandemic, i.e. -5.6% compared to 2019. As can be seen from the data in graph 1, the real decline in GDP this year was much higher than that recorded during the global economic and financial crisis. At the same time, the recovery of activity in 2021 (+6.0% in 2021 compared to 2020) was much more intense than that recorded in 2010 and mentioned above, respectively +2.2%. Increases were still registered, but at a slower pace, +3.4% in 2022 compared to 2021 and +0.5% in 2023 compared to 2022. However, although increases were found for most categories of expenditure of GDP, gross capital formation was marked by a decrease.

The evolution of the rate of change of the real Gross Domestic Product in the European Union, during the period 2005–2023

Graph 1

Source: authors' representation, based on Eurostat data; percentage change compared to the previous year.

From the data contained in table no. 1, it is observed that, at the level of the EU member states, the real increase in GDP varied significantly. Thus, in 2009, with the exception of Poland, all member states suffered a contraction. Romania recorded a decrease in GDP of -5.5% compared to 2008, a rate below the European average of -4.3%. Lower values were recorded in Estonia (-14.6%), Lithuania (-14.8%), Latvia (-14.3%), Finland (-8.1%). As of the following year, 23 countries saw increases. The first year, after 2007, in which all 27 EU states registered a positive rate of change in GDP was 2017, a situation that was maintained in the following two years. The outbreak of the COVID-19 crisis caused further declines.

The rate of change of the real Gross Domestic Product in the European Union, during the period 2005–2023 (%)

Table 1

Year	2005	2007	2009	2011	2013	2015	2017	2019	2020	2021	2022	2023
Austria	2.2	3.7	-3.8	2.9	0.0	1.0	2.3	1.5	-6.6	4.2	4.8	-0.8
Belgium	2.3	3.7	-2.0	1.7	0.5	2.0	1.6	2.2	-5.3	6.9	3.0	1.4
Bulgaria	7.1	6.7	-3.3	2.1	-0.5	3.4	2.7	4.0	-4.0	7.7	3.9	1.8
Czechia	6.6	5.6	-4.7	1.8	0.0	5.4	5.2	3.0	-5.5	3.6	2.4	-0.3
Denmark	2.3	0.9	-4.9	1.3	0.9	2.3	2.8	1.5	-2.4	6.8	2.7	1.9
Germany	0.7	3.0	-5.7	3.9	0.4	1.5	2.7	1.1	-3.8	3.2	1.8	-0.2
Estonia	9.5	7.6	-14.6	7.3	1.5	1.9	5.8	4.0	-1.0	7.2	-0.5	-3.0
Ireland	5.7	5.3	-5.1	1.3	1.2	24.5	9.3	5.3	6.6	15.1	9.4	-3.2
Greece	0.6	3.3	-4.3	-10.1	-2.5	-0.2	1.1	1.9	-9.3	8.4	5.6	2.0
Spain	3.7	3.6	-3.8	-0.8	-1.4	3.8	3.0	2.0	-11.2	6.4	5.8	2.5
France	1.7	2.4	-2.9	2.2	0.6	1.1	2.3	1.8	-7.5	6.4	2.5	0.7
Croatia	4.3	5.1	-7.2	-0.1	-0.3	2.5	3.4	3.4	-8.5	13.0	7.0	3.1
Italy	0.8	1.5	-5.3	0.7	-1.8	0.8	1.7	0.5	-9.0	8.3	4.0	0.9
Cyprus	4.9	5.1	-2.0	0.4	-6.6	3.4	5.7	5.5	-3.4	9.9	5.1	2.5
Latvia	10.7	9.9	-14.3	2.6	2.0	3.9	3.3	0.6	-3.5	6.7	3.0	-0.3
Lithuania	7.7	11.1	-14.8	6.0	3.6	2.0	4.3	4.7	0.0	6.3	2.4	-0.3
Luxembourg	2.5	8.1	-3.2	1.0	3.2	2.3	1.3	2.9	-0.9	7.2	1.4	-1.1
Hungary	4.3	0.3	-6.6	1.9	1.8	3.7	4.3	4.9	-4.5	7.1	4.6	-0.9
Malta	3.4	4.8	-1.1	0.5	5.5	9.6	10.9	7.1	-8.2	12.5	8.1	5.7
Netherlands	2.1	3.8	-3.7	1.6	-0.1	2.0	2.9	2.0	-3.9	6.2	4.3	0.1
Poland	3.5	7.1	2.8	5.0	0.9	4.4	5.1	4.4	-2.0	6.9	5.6	0.2
Portugal	0.8	2.5	-3.1	-1.7	-0.9	1.8	3.5	2.7	-8.3	5.7	6.8	2.3
Romania	4.7	7.2	-5.5	4.5	0.3	3.2	8.2	3.9	-3.7	5.7	4.1	2.1
Slovenia	3.8	7.0	-7.5	0.9	-1.0	2.2	4.8	3.5	-4.2	8.2	2.5	1.6
Slovakia	6.6	10.8	-5.5	2.7	0.6	5.2	2.9	2.5	-3.3	4.8	1.9	1.6
Finland	2.8	5.3	-8.1	2.5	-0.9	0.5	3.2	1.2	-2.4	2.8	1.3	-1.0
Sweden	2.8	3.2	-4.3	3.2	1.1	4.4	1.8	2.5	-2.0	5.9	1.5	-0.2

Source: Eurostat, authors' systematization.

From the analysis of the data above, it is noted that in 2020, the only country in the EU that registered an increase in GDP was Ireland (+6.6%), in Lithuania there were no changes (0.0%), and in the other villages the negative rates varied, being -11.2% in Spain, -9.3% in Greece, -9.0% in Italy or -8.3% in Portugal. Romania recorded a decrease of -3.7%, a significantly better value than the European average of -5.6%.

The year 2021 marked recovery in all EU countries, with growth rates ranging from 15.1% in Ireland, 13.0% in Croatia or 12.5% in Malta to +2.8% in Finland.

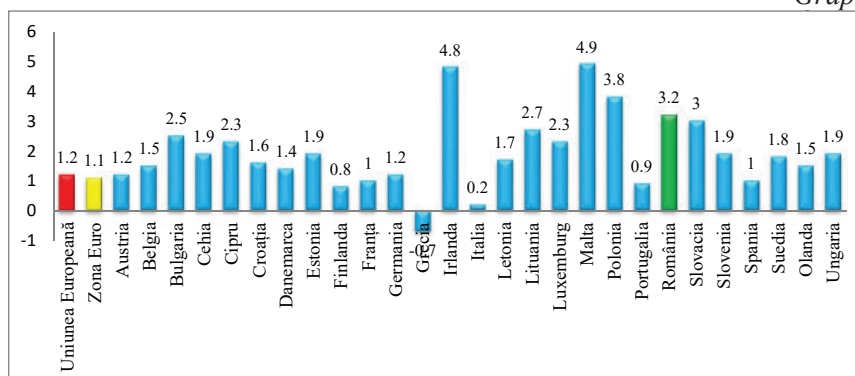
In the year 2022, the only EU country that registered a decrease in GDP was Estonia (-0.5%), all other EU countries recording increases. The strongest growth belongs to Ireland, respectively +9.4%.

The year 2023 is defined by a great variety of developments in the Member States. 16 EU countries registered an increase in GDP, and of the other 11 states characterized by a decrease in GDP, the biggest decreases were in Ireland (- 3.2%, moreover, this is the first annual decrease in GDP in 2023, after 10 consecutive annual increases) and Estonia (- 3.0%). We note that all states had a lower rate of change in 2023 than in 2022.

Taking into account the above, it can be seen that the effects of the global economic and financial crisis and the crisis caused by the COVID-19 virus have affected and slowed down the overall performance of the economies of the EU member states. Thus, in the period 2005-2023, the average annual GDP growth rate in the European Union was 1.2%, respectively 1.1% in the euro area. The figure below shows data on the average annual rates of change in GDP recorded by the member states. Among EU countries, the highest average annual GDP growth rates in the period under review were recorded in Malta (+4.9%), Ireland (+4.8%) and Poland (+3.8%). The next two places are occupied by Romania (+3.2%) and Slovakia (+3.0%). The negative rate was recorded only in Greece, decreasing on average by 0.7% per year.

Average annual change rate of real GDP in EU member states, during the period 2005-2023 (%)

Graph 2

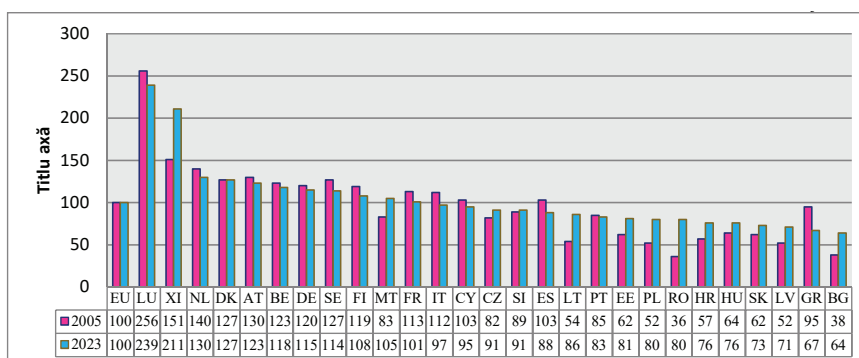
Source: authors' representation, based on the Eurostat data.

The assessment of living standards is carried out using the GDP per inhabitant indicator, respectively by adjusting it to the population. Thus, in the year 2023, the population of the EU was 451 million, and the average GDP per inhabitant for the EU, expressed in current prices, was EUR 37,610. In general, comparative analyzes between states are done on the basis of purchasing power standards (PPS). These are adjusted values to take into account differences in price levels between countries. The position of each country can be expressed by comparison with the EU average, which is taken as 100. In the year 2023, the GDP in the EU was 17.0 trillion PPS, that is 17 000 billion PPS. In PPP terms, Germany accounted for more than a fifth of EU GDP and the euro area accounted for 80.9% of EU GDP in 2023, down from 85.4% in 2005.

In graph no. 3 contains data on the values of the Gross Domestic Product per inhabitant, expressed at current market prices, in the years 2005 and 2023. In the analysis, 1 PPS is equal to 1 euro (€) for the EU.

Gross Domestic Product per inhabitant, expressed in current market prices, in 2005 and 2023

Graph 3

Source: authors' representation, based on the Eurostat data; EU = 100; based on PPS per capita.

The highest value among EU countries was recorded by Luxembourg, where GDP per capita in PPS was 2.39 times higher than (or 239% of) the EU average in 2023, which can be explained by the relatively large number of workers cross-border from Belgium, France and Germany. At the opposite pole, Bulgaria is situated with GDP per inhabitant in PPS slightly below two-thirds of the EU average (64%).

The comparison of PPS figures relative to the EU for the years 2005 and 2023 reflects that there has been some convergence of living standards,

with most states that joined the European Union in 2004, 2007 or 2013 moving from a position well below the European average, in 2005 to a position closer to the EU average, in 2023. At the same time, the northern and western countries of the EU, respectively Sweden, Finland, Belgium, the Netherlands, Germany, Austria, France, from a position above the average EU in 2005, have moved down to a position closer to (but still above) the EU average. For example, France went from 113% of the EU average in 2005 to 101% of the average in 2023.

Italy and Spain moved from positions above the EU average in 2005 (112% and 103%) to positions below it (97% and 88%) in 2023.

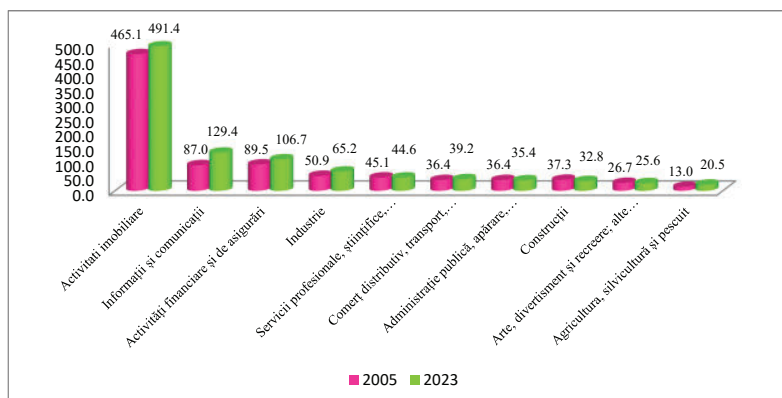
Greece (from 95% to 67%) and Portugal (from 85% to 83%) have undergone large changes, falling further below the European Union average.

There are two exceptions to these developments, namely Denmark, its ratio compared to the EU average remaining unchanged, namely 127% of the EU average in 2005 and 2023, as well as Ireland which far exceeded the EU average, from 151% to 211 %.

Another analyzed indicator is labor productivity. Thus, the evolution of labor productivity per employed person in real terms, during the period 2005-2023, reflects increases in the European Union for 6 of the 10 economic activities covered, as can be seen from Graph no. 4.

Real labor productivity in the European Union, in the years 2005 and 2023 (€1000 per employed person)

Graph 4

Source: authors' representation, based on the Eurostat data.

Significant productivity gains, expressed in relative sizes, were observed for agriculture, forestry and fishing activities (+57.1%) and for

information and communication activities (+48.6%). Moderate increases were seen in industry, real estate, distribution trade, transport, accommodation and food services, as well as financial and insurance activities.

In most EU countries, in real terms, both labor productivity per employed person and labor productivity per hour worked increased between 2005 and 2023. The countries that are exceptions to these developments are Greece and Luxembourg, which experienced decreases of both indicators.

In relative terms, the largest increases for the two indicators measuring real labor productivity were recorded in Romania, followed by Bulgaria, Lithuania, Slovakia and Latvia.

In table 2, the data related to the evolution of the components of the Gross Domestic Product of the European Union, from the point of view of expenses, are centralized.

The components of the Gross Domestic Product of the European Union, during the period 2005-2023

Table 2

Year	Final consumption	Final consumption of the public administration	Gross capital formation	Export	Import
2005	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2007	104.4	104.2	114.9	116.9	117.7
2009	105.4	109.4	94.6	104.3	105.0
2011	106.6	110.2	102.4	123.5	120.7
2013	105.6	110.4	94.2	128.9	121.4
2015	108.8	113.1	102.7	143.8	137.2
2017	113.2	116.6	111.5	157.4	151.4
2019	117.0	120.2	121.7	168.9	165.4
2020	111.3	121.5	113.7	154.6	152.3
2021	116.3	126.4	121.9	172.1	167.3
2022	120.1	128.1	127.2	184.8	180.6
2023	120.8	129.5	123.8	185.0	178.4

Source: Eurostat, authors' systematization.

Between 2005 and 2023, final consumption expenditure increased by 20.8%, although slight decreases were observed in 2009, 2012 and 2013 and a significant decrease in 2020. Final consumption of public administrations increased consistently, respectively by 29.5% between 2005 and 2023, and in

2020 they increased by more than 1%, the year in which the COVID-19 crisis began. In the period 2005–2023, gross capital formation showed a fluctuating evolution, marked by considerable increases, but also by sharp decreases, between 2007 and 2009, during the global financial and economic crisis, followed by a period of regular growth in the following years. A significant decrease is observed in 2020. The next two years meant the return of gross capital formation in 2021 and 2022. In 2023, this indicator decreased again. Regarding foreign trade activity, we note that in 2020, the value of exports decreased by 8.47% compared to 2019, while imports decreased by 7.92%. The next two years saw a massive rebound in the value of exports and imports, while in 2023 the rates of change were more moderate. Compared to 2005, exports were higher by 85.0% in 2023, imports increased by 78.4%.

Conclusion

Following the study, a series of theoretical and practical conclusions result. Thus, the consequences of the health crisis, combined with the economic-financial crisis and the energy crisis, force the European Union to take into account, when establishing future strategies, the implementation of programs to support the member states. Thus, the priorities of the European Union are being rethought and adapted to the financing needs of many sectors of activity in the member states and against the background of the decrease in revenues to the community budget. The member states are forced to harmonize and adapt their development strategies according to the effects of the mentioned crises.

Establishing a coherent strategy of the European Union aims at development on multiple levels, according to the objectives it has proposed. The main objective of the European Union is to ensure an economic growth model for all member states that takes into account the specific conditions in each country. Each country has a certain standard and economic development. At the level of the European Union, there are two groups of countries, one that includes countries with a high economic advance, advanced technology and possibilities for expanding the business environment, and the other that includes the countries admitted later to the European Union, which started from a standard far behind.

Other objectives refer to improving labor productivity, better employment, increasing public and private investment in infrastructure, stability of the financial sector, reducing the deficit. Also, objectives related to social inclusion are provided. In some states, the inequality rate is maintained, poverty and the existence of regional disparities are still problems. Health and education are priorities for each member state, but also for the European Union.

References

1. Akçomaka, I. S., ter Weel, B. (2009). Social capital, innovation and growth: Evidence from Europe, *European Economic Review*, 53 (5), 544-567
2. Anghel, M.G., Anghelache, C., Avram, D. (2017). European Union Strategy in the Field of Health, *Romanian Statistical Review, Supplement*, 12, 43-51
3. Anghelache, C., Anghel, M.G. (2017). *România – membră a Uniunii Europene. Zece ani de la aderare*, Editura Economică, București
4. Anghelache, C., Anghel, M.G., Iacob, Ș.V. (2022). European Union strategy regarding the elimination of the effects of the Covid-19 pandemic. *Romanian Statistical Review, Supplement*, 9, 15-26
5. Anghelache, C., Anghel, M.G. (2017). The strategy for reducing unemployment. Employment in the European Union. *Theoretical and Applied Economics*, XXIV, 4 (613), Winter, 25-32
6. Begg, I. (2017). The EU budget after 2020, *European Policy Analysis*, Sieps, 9, September 2017
7. Cincera, M., Veugelers, R. (2013). Young leading innovators and the EU's R&D intensity gap, *Economics of Innovation and New Technology*, 22 (2), 177-198
8. Corti F. et al. (2022). The Recovery and Resilience Facility: A springboard for a renaissance of public investments in Europe?, CEPS, January 2022
9. Darvas, Z. (2020). Will European Union countries be able to absorb and spend well the bloc's recovery funding?, *Bruegel Blog*, 24 September 2020
10. Farole, T., Rodríguez-Pose, A., Storper, M. (2011). Cohesion Policy in the European Union: Growth, Geography, Institutions. *Journal of Common Market Studies*, 49 (5), 1089-1111
11. Kvist, J. (2015). A framework for social investment strategies: Integrating generational, life course and gender perspectives in the EU social investment strategy. *Comparative European Politics*, 13 (1), 131-149
12. Onetti, A. et al (2012). Internationalization, innovation and entrepreneurship: business models for new technology-based firms, *Journal of Management & Governance*, 16 (3), 337-368
13. Rose, A.K., Spiegel, M.M. (2009). Noneconomic Engagement and International Exchange: The Case of Environmental Treaties, *Journal of Money, Credit, and Banking*, 41 (2-3), 337-363
14. Sapala, M. (2020). How flexible is the EU budget? Flexibility instruments and mechanisms in the multiannual financial framework, *EPRS, European Parliament*, January 2020.

Evoluția comerțului internațional al României

Iulian RADU PhD Student (julian@linux.com)

Bucharest University of Economic Studies

Cristian Marius RĂDUȚ PhD Student (radutmc@gmail.com)

Bucharest University of Economic Studies

Abstract

Comerțul internațional prin import și export constituie un factor important al evoluției indicatorului de rezultate cel mai sintetic, Produsul Intern Brut. Au existat anumite perioade în care exportul și importul, laturile schimburilor internaționale, au evoluat într-o oarecare corelație și în felul acesta s-a putut ajunge la un anumit echilibru. Desigur, raportul dintre export și import, denumit statistic exportul net, este cel care reflectă capacitatea unei economii de a valorifica, în primul rând, rezultatele din activitatea proprie dar, în același timp, de a pune în evidență modul în care Produsul Intern Brut este influențat de cele două activități. Desigur, țările membre ale Uniunii Europene sau oricare altele, în funcție de puterea economică și structura economiei naționale, au întotdeauna un excedent în calculul acestui export net. Țările cu o capacitate mai redusă, o structură sau cu surse de finanțare mai delicate, cum este și cazul României, obțin an de an deficite la acest export net. În cercetarea întreprinsă pentru elaborarea acestui articol autorii s-au orientat, în primul rând, spre a scoate în evidență modul în care economia României a evoluat în cele două laturi, export și import, în ultima perioadă de timp. Rezultă clar că relațiile comerciale internaționale ale țării noastre sunt orientate către anumite zone geografice, grupuri de țări precum și referitor la grupuri de țări partenere cu care România practică relații comerciale, respectiv fac importuri și exporturi. În cadrul articolului menționat s-a pus în evidență, în primul rând, faptul că relațiile în schimburile internaționale sunt oarecum constante, în sensul că se înregistrează un curs mai ridicat al exporturilor dar, ca volum, este totuși inferior importurilor, ceea ce conduce la menținerea unui deficit al balanței de plăți externe. În cadrul articolului, metodologia utilizată de autori a avut în vedere, în primul rând, situația din țara noastră, bazându-se pe indicatorii și datele oferite de sursele care au stat la baza acestei cercetări. Sunt prezentate o serie de grafice precum și tabele care relevă mai pregnant modul în care a evoluat această activitate în comerțul internațional al României.

Cuvinte cheie: comerț internațional, import, export, PIB, evoluții, echilibru.

Clasificarea JEL: H10, H20

Introducere

Activitatea de comerț internațional de bunuri și servicii reprezintă una dintre cele mai importante componente generatoare de venituri ce alcătuiesc Produsul Intern Brut (Produsul Național Brut). Activitatea de comerț internațional de bunuri și servicii la nivelul oricărei țări, este totodată și o activitate reprezentativă și importantă pentru economie, având în vedere că tot ceea ce înseamnă excedent de bunuri, indiferent de categoria acestora, cantități și calitate, își găsește posibilitatea de valorificare în funcție de condiții de livrare, preț și piață concurențială.

Analiza efectuată pe baza unei perioade de doar 5 luni de zile nu este concludentă, însă tendința de evoluție a indicilor se poate identifica. Totodată putem include în analiză și condițiile economice actuale, fapt ce ne orientează mai bine în identificarea trendului.

Având în vedere contextul economico-financiar actual, dar și cel politic generat de conflictele armate existente, conflicte ce generează influență directă sau indirectă asupra activității de comerț internațional de bunuri, acest indicator trebuie urmărit pentru o predictibilitate a veniturilor bugetare naționale. Ca parte a Uniunii Europene, România trebuie să urmărească și evoluția acestui indicator prin prisma UE, însă baza de discuții și atenția trebuie acordată indicatorilor ce privesc România.

În acest articol, nu am încercat să facem un amplu studiu comparativ pentru a sesiza ce se întâmplă în alte țări ale Uniunii Europene din acest punct de vedere, dar chiar și fără o interpretare putem preciza că și alte țări, mai ales cele din grupul central și est european înregistrează un fenomen aproximativ în același sens. În această analiză am recurs la o interpretare a datelor de care am dispus pentru a sublinia faptul că în perioada următoare se va tinde spre creșterea deficitului balanței de plăți externe, cu efect cert asupra creșterii economice și pe cale de consecință asupra indicelui calității vieții în România.

Este cunoscut de asemenea faptul că nicio economie a vreunei țări nu poate funcționa în condiții autarhice, deoarece cooperarea și diviziunea internațională a muncii presupune specializarea în anumite domenii de activitate, care dau sens supremației țărilor care sunt în această grupă și a celor care nu mai au industrie și activități producătoare de bunuri comparative, din punct de vedere calitativ și al prețului pe piața Uniunii Europene sau pe plan mai larg internațional.

Literature review

Activitatea de comerț internațional a stat pe planseta mai multor cercetători. Astfel, Anghelache C. și alții (2020) au studiat evoluția comerțului internațional de bunuri și servicii al României în primul trimestru al anului

2020. Anghelache C., Anghel M.G. (2017) și Anghel M.G., Iacob S.V., Haseganu D.A. (2020) au studiat și diseminat o serie de studii cu privire la evoluția schimburilor internaționale de bunuri, analiza comerțului internațional sau comerțul internațional factor al creșterii economice, analizele fiind însoțite de utilizarea unor modele statistico-econometrice, pe baza cărora s-au efectuat estimări și prognoze. Bardsen, Nymagen și Jansen (2005) au prezentat aspecte ale modelării macroeconomice. Bernard A.B., Jensen J.B., Redding S.J., Schott P.K. (2012) s-au ocupat de analiza rolului marilor corporații internaționale în comerțul internațional de bunuri. Elgstrom O. (2007) acordă atenție activității de comerț internațional sub aspectul conținutului și tehnicii negocierilor, iar Fajgelbaum P., Grossman G., Helpman E. (2011) fac un studiu cu privire la venituri, calitatea producției și comerțul internațional, în care sunt abordate elemente referitoare la comerțul exterior în prezent. Harrison, McLaren și McMillan (2011) au studiat inegalitățile din activitatea de comerț. Hill C., Smith M. (2011) au publicat o amplă lucrare referitoare la relațiile comerciale internaționale și relațiile cu Uniunea Europeană. Staiger R., Sykes A. (2011) au publicat o analiză referitoare la comerțul internațional, tratamentul național și reglementările interne din țările implicate în astfel de tranzacții.

Metodologie

În vederea obținerii acestor rezultate, autorii consideră necesare a face anumite precizări privind metodologia utilizată și extragerea câtorva dintre principalele metode utilizate de Institutul Național de Statistică. Astfel, prin însumarea datelor din sistemele statistice INTRASTAT și EXTRASTAT se stabilesc statisticile de comerț internațional cu bunuri, unde pentru schimburile de bunuri între România și celelalte state membre ale Uniunii Europene este valid sistemul INTRASTAT, iar aferent comerțului EXTRA-UE care reprezintă schimburile de bunuri efectuate între România și statele care nu sunt membre ale Uniunii Europene este valid sistemul EXTRASTAT

În cadrul sistemului Intrastat sunt incluse toate bunurile de proveniență din România cu destinație un alt stat membru UE și intrările de bunuri în România având ca și țară de expediție un alt stat membru al UE. Expedierile din România includ bunurile având liberă circulație care părăsesc teritoriul României cu destinația alt stat membru UE și bunuri având regim vamal, adică cele care au fost plasate sub procedura vamală de prelucrare activă în interiorul țării sau prelucrare sub control vamal în România și care au ca destinație finală alte state membre ale Uniunii Europene. Introducerile de bunuri în România includ bunurile având liberă circulație într-un stat membru UE care intră pe teritoriul României, bunuri ce au intrat sub incidența procedurii vamale de prelucrare activă sau prelucrarea

sub controlul vamal în cadrul altui stat membru UE și care intră pe teritoriul României.

Pe de altă parte, în cadrul sistemului Extrastat, având la bază comerțul cu bunuri între România și statele din afara zonei UE, sunt incluse importul direct al bunurilor de consum, bunurile importate scoase din antrepozitele vamale sau zonele libere pentru a fi puse în consum, exportul bunurilor de origine națională, și exportul bunurilor importate, declarate a fi pentru consumul intern. Tot în această categorie sunt incluse importurile temporare de bunuri străine pentru prelucrare activă pe teritoriul țării, exporturile de produse compensatoare rezultate în urma prelucrării active. Totodată aici sunt încadrate și exporturile temporare de bunuri pentru prelucrare pasivă, adică acele bunuri cu prelucrare în alte țări, importurile produselor compensatoare rezultate după prelucrarea în afara țării și bunurile importate sau exportate în regimul de leasing financiar cotate la valoarea integrală a bunurilor, în schimb, nu sunt incluse în indicii pentru comerțul internațional, bunurile aflate în tranzit, bunurile având un statut cu caracter temporar exceptând pe cele care sunt vizate pentru prelucrare și bunurile achiziționate de organizații internaționale pentru utilizări proprii în România.

Datele valorice sunt exprimate în prețuri FOB pentru exporturile reprezentând prețul la frontiera țării exportatoare, care include valoarea bunului, toate cheltuielile de transport până la punctul de îmbarcare, precum și totalitatea taxelor pe care bunul trebuie să le suporte pentru a fi încărcat la bord. Totodată sunt utilizate și valorile exprimate în prețuri CIF pentru importuri care reprezintă prețul la frontiera țării importatoare, cuprinzând atât elementele componente ale prețului FOB, cât și costul asigurării și transportului internațional. Moneda utilizată pentru exprimarea datelor valorice este atât euro cât și leul românesc, iar conversia în euro a datelor valorice exprimate în lei colectate prin declarațiile statistice INTRASTAT și declarațiile vamale, se face utilizând cursul de schimb mediu lunar lei/euro comunicat de Banca Națională a României, pentru sistemul INTRASTAT, iar pentru sistemul EXTRASTAT cursul de schimb lei/euro comunicat de Banca Națională a României pentru penultima zi de miercuri a lunii.

Cu referire la sursa datelor utilizate pentru comerțul INTRA-UE acestea sunt colectate parțial de către Institutul Național de Statistică direct de la operatorii economici care au realizat un volum valoric al expedierilor intracomunitare de bunuri și un volum valoric al intrărilor intracomunitare de bunuri superior nivelului minim al pragului statistic INTRASTAT stabilit pentru fiecare flux și an de referință, iar pe de altă parte declarațiile vamale care sunt colectate și prelucrate de către Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF), pentru comerțul intracomunitar aferent bunurilor, în vederea

prelucrării interne sau pentru prelucrare sub control vamal, bunuri care se mișcă din sau către părți ale teritoriului statistic al Uniunii Europene, dar care nu aparțin teritoriului fiscal al Uniunii Europene. Totodată, pentru comerțul EXTRA-UE, sursa datelor este asigurată tot de către Agenția Națională de Administrare Fiscală, care colectează și prelucrează declarațiile vamale de export și import. În acest sens, operatorii economici autorizați pentru proceduri vamale simplificate trimit la Institutul Național de Statistică date de export sau import utilizând un formular cu structură de informații prestabilită.

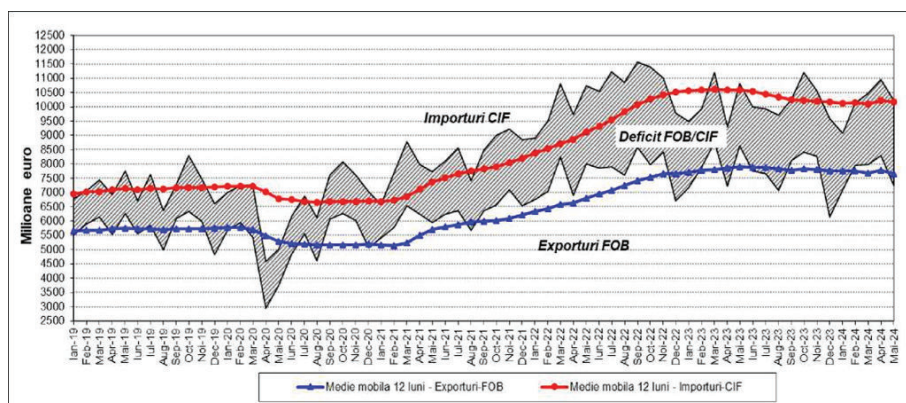
Date, rezultate și discuții

Datele deținute aferente perioadei de la 1 ianuarie 2024 la 31 mai 2024 ne indică în mod clar un deficit al balanței comerciale, astfel că doar la nivelul din luna mai 2024, exporturile FOB au însumat 7241,8 milioane euro, iar importurile CIF au însumat 10213,6 milioane euro, rezultând un deficit în cuantum de 2971,8 milioane euro. Comparând luna mai 2024 cu luna mai 2023 pentru a începe să ne formăm o idee despre evoluții, putem observa că cifra reprezentând exporturile a scăzut într-un procent de 16,2% iar importurile au scăzut cu 5,6%, ceea ce reprezintă o constricție a volumului comerțului internațional.

Luând în calcul pentru comparație un interval puțin mai extins, anume 5 luni calendaristice, perioada 1 ianuarie-13 mai 2024, avem ca și cifră aferentă exporturilor FOB 38536,1 milioane euro, iar importurile CIF au însumat 50824,4 milioane euro. Astfel, deficitul balanței comerciale în această perioadă este de 12288,3 milioane euro. Comparativ cu perioada similară a anului 2023, adică 1 ianuarie-31 mai 2023, putem preciza că exporturile au înregistrat o scădere cu 2,9%, iar importurile au înregistrat o creștere de doar 0,2%. Oricum, este vizibilă menținerea unui trend ușor crescător al balanței comerciale, trend ce se menține de câțiva ani. Concluzionând informațiile de mai sus, afirmăm că deficitul balanței comerciale FOB/CIF în perioada 1 ianuarie 2024 până la 31 mai 2024 a fost de 12288,3 milioane euro, mai mare cu 1230,8 milioane euro reprezentând o creștere de 11,1 procente față de cel înregistrat în perioada 1 ianuarie-31 mai 2023.

Exporturile, importurile și soldul balanței comerciale (FOB/CIF) în perioada ianuarie 2019 - mai 2024

Figura 1

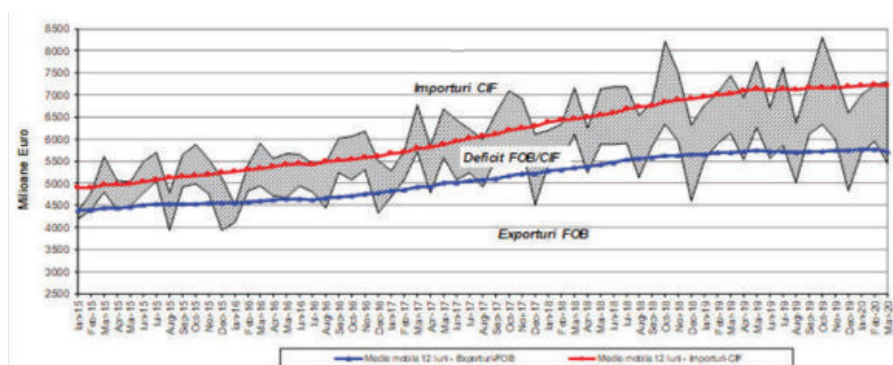
Sursa: INS comunicat nr 177/10 iulie 2024

Așa cum se poate vizualiza în graficul de mai sus, valorile aferente importurilor și exporturilor au crescut în intervalul prezentat de grafic în mod individual, însă odată cu aceste creșteri se remarcă și creșterea ecartului între cele două reprezentări grafice ale importurilor și exporturilor, acest ecart reprezentând deficitul balanței comerciale.

Pe de altă parte, această tendință există de mai mulți ani, putând să exemplificăm prin prisma graficului de mai jos, care ne prezintă intervalul între anii 2015-2020, unde se observă exact aceeași tendință, adică o creștere a valorilor comerciale, însă în același timp crește și deficitul comercial. Motivul pentru care am introdus acest grafic este că predicția la momentul în care erau prezentate aceste date indica o creștere a deficitului comercial în anii următori anului 2020, lucru evidențiat în actualul grafic când deficitul comercial este în creștere, tendința fiind din păcate aceeași pentru următorii ani.

Exporturile, importurile și soldul balanței comerciale (FOB/CIF) în perioada ianuarie 2015 - martie 2020

Figura 2

Sursa: INS comunicat nr 120/11 mai 2020

Revenind la datele actuale, analizând componența bunurilor și elementelor prezente în analiză, identificăm că în perioada 1 ianuarie-31 mai 2024, ponderile mai semnificative sunt înregistrate de către grupele de produse aparținând mașini și echipamente de transport cu procente de 47,1% aferent exportului și 36,5% aferent importurilor, cealaltă grupă fiind cea a altor produse manufacturate unde se înregistrează un procent de 29,6% la export și 28,5% la importuri. În această ultimă categorie a bunurilor manufacturate sunt cuprinse mărfuri le manufacturate, clasificate în principal după materia primă care poate să fie fier, oțel, cauciuc, metal, etc. și articolele manufacturate diverse cum ar fi îmbrăcămintea și accesoriile, încălțăminte și altele.

**Comerțul internațional pe grupe de produse conform CSCI Rev.42), în
perioada 1.I-31.V 2024**

Tabel 1

	Exporturi FOB			Importuri CIF		
	1.I-31.V 2024			1.I-31.V 2024		
	Milioane euro	Pondere în total export (%)	în % față de 1.I-31.V 2023	Milioane euro	Pondere în total import (%)	în % față de 1.I-31.V 2023
TOTAL	38536,1	100,0	-2,9	50824,4	100,0	+0,2
din care, în relație cu UE 27	27999,1	72,7	-3,2	37511,3	73,8	+1,1
Alimente și animale vii	2667,8	6,9	-11,8	4729,8	9,3	+0,8
din care, în relație cu UE 27	1328,6	3,4	-2,0	4042,5	8,0	+10,0
Băuturi și tutun	947,1	2,5	+4,5	450,5	0,9	-6,8
din care, în relație cu UE 27	595,6	1,5	+24,9	303,9	0,6	-13,1
Materiale crude, necomestibile, exclusiv combustibil)	1235,7	3,2	-15,9	1300,5	2,6	-1,5
din care, în relație cu UE 27	728,6	1,9	-18,1	917,5	1,8	+2,8
Combustibili minerali, lubrifianți și materiale derivate	1673,5	4,3	-25,5	3684,5	7,2	-10,3
din care, în relație cu UE 27	845,1	2,2	-20,8	1273,7	2,5	-2,8
Uleiuri, grăsimi și ceruri de origine animală și vegetală	164,1	0,4	-20,6	114,7	0,2	+1,3
din care, în relație cu UE 27	110,5	0,3	-7,3	98,5	0,2	+6,7
Produse chimice și produse derivate nespecificate în altă secțiune	2180,0	5,7	+13,0	7455,3	14,7	+4,4
din care, în relație cu UE 27	1323,4	3,4	+1,3	5830,4	11,5	+1,2
Mărfuri manufacturate clasificate în principal după materia primă	6276,5	16,3	-6,0	8865,5	17,4	-2,1
din care, în relație cu UE 27	4630,0	12,0	-7,6	6329,2	12,5	-3,4
Mașini și echipamente pentru transport	18157,8	47,1	+2,3	18564,7	36,5	+1,6
din care, în relație cu UE 27	14277,3	37,0	-0,9	14546,9	28,6	+1,2
Articole manufacturate diverse	5118,0	13,3	-4,7	5630,3	11,1	+1,6
din care, în relație cu UE 27	4097,9	10,6	-3,2	4144,2	8,2	+1,2
Bunuri necuprinse în altă secțiune din CSCI	115,6	0,3	+15,2	28,7	0,1	+60,3
din care, în relație cu UE 27	62,0	0,2	+49,1	24,6	*)	+66,6

*) Sub 0,05

Notă: Diferențele între datele pe total și valorile obținute din însumarea diverselor structuri utilizate sunt datorate rotunjirilor.

Observăm în mod evident un schimb mai intens cu Uniunea Europeană, piața de schimb Europeană fiind preponderentă pentru majoritatea statelor membre ale UE. Valoarea schimburilor intra-UE27 de bunuri în perioada 1 ianuarie-31 mai 2024 a fost de 27999,1 milioane euro la exporturi și de 37511,3 milioane euro la importuri, reprezentând un procent de 72,7% din total exporturi și 73,8% din total importuri. În schimb, valoarea schimburilor extra-UE27 de bunuri în perioada 1 ianuarie-31 mai 2024 a fost de 10537,0 milioane euro la exporturi și de 13313,1 milioane euro la importuri, valori reprezentând 27,3% din total exporturi și 26,2% din total importuri.

Ceea ce este interesant de menționat reprezintă ponderea grupelor cu cele mai mari procente de reprezentare. Am specificat mai sus că ponderile mai semnificative sunt înregistrate de către grupele de produse aparținând mașini și echipamente de transport cu procente de 47,1% aferent exportului și 36,5% aferent importurilor, cealaltă grupă fiind ceea a altor produse manufacturate unde se înregistrează un procent de 29,6% la export și 28,5% la importuri. Făcând o comparație cu perioada anilor anteriori, aceeași perioadă pe care am menționat-o și în cazul deficitului balanței comerciale, adică primul trimestru al anului 2020, observăm că ponderile cele mai importante aparțin aceluiași 2 grupe de produse aparținând mașini și echipamente de transport cu procente de 48,3% aferent exportului și 36,2% aferent importurilor, cealaltă grupă fiind ceea a altor produse manufacturate unde se înregistrează un procent de 30,2% la export și 29,3% la importuri. Tabelul similar pentru perioada anului 2020 mai jos.

Comerțul internațional pe grupe de produse în perioada 1.I-31.III 2020

Tabel 2

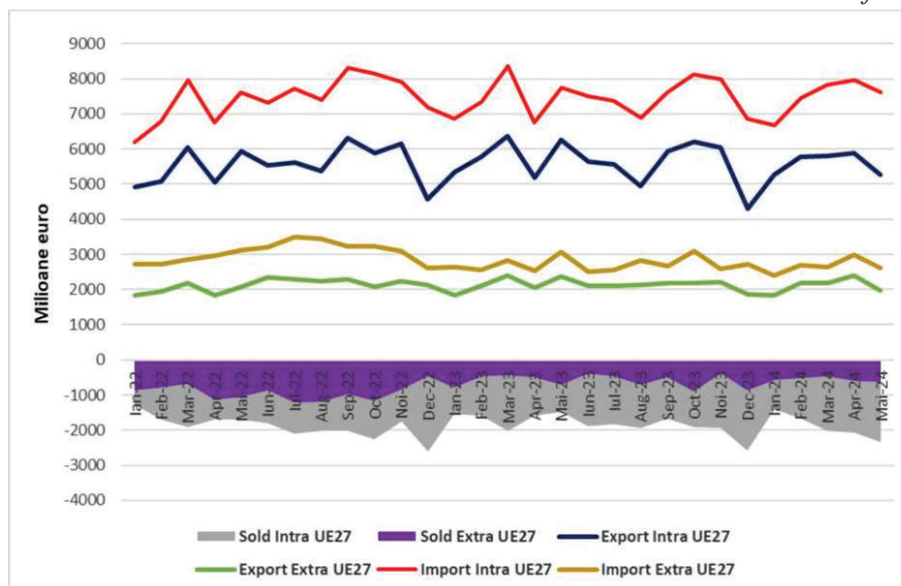
	Exporturi FOB			Importuri CIF		
	1.I-31.III 2020			1.I-31.III 2020		
	Milioane euro	Pondere în total export (%)	în % față de 1.I-31.III 2019	Milioane euro	Pondere în total import (%)	în % față de 1. I-31.III 2019
TOTAL	17071,4	100,0	-2,6	21526,5	100,0	+1,3
din care, în relație cu UE 27	12343,9	72,3	-4,4	15827,9	73,5	+2,1
Alimente și animale vii	1337,7	7,8	+25,5	1936,0	9,0	+16,1
din care, în relație cu UE 27	532,6	3,1	+1,5	1678,3	7,8	+16,7
Băuturi și tutun	386,6	2,3	+56,4	189,1	0,9	+18,4
din care, în relație cu UE 27	309,2	1,8	+55,7	140,5	0,7	+21,9
Materiale crude, necomestibile, exclusiv combustibil	555,3	3,3	-3,9	623,7	2,9	-5,1
din care, în relație cu UE 27	319,1	1,9	-3,2	399,2	1,9	-3,2
Combustibili minerali, lubrifianți și materiale derivate	554,5	3,2	-13,3	1385,3	6,4	-9,8
din care, în relație cu UE 27	239,6	1,4	+5,9	324,0	1,5	-11,2
Uleiuri, grăsimi și ceruri de origine animală și vegetală	41,7	0,2	-26,9	47,2	0,2	+23,5
din care, în relație cu UE 27	30,0	0,2	-42,7	39,6	0,2	+30,2
Produse chimice și produse derivate nespecificate în altă secțiune	776,4	4,5	-5,6	3226,5	15,0	+10,9
din care, în relație cu UE 27	511,7	3,0	-4,6	2572,3	11,9	+7,3
Mărfuri manufacturate clasificate în principal după materia primă	2697,6	15,8	-8,2	3949,9	18,3	-3,1
din care, în relație cu UE 27	1941,0	11,4	-11,5	2896,0	13,5	-3,3
Mașini și echipamente pentru transport	8241,4	48,3	-2,0	7786,2	36,2	-0,7
din care, în relație cu UE 27	6441,8	37,7	-1,5	6030,0	28,0	+0,6
Articole manufacturate diverse	2449,3	14,3	-10,9	2376,9	11,0	+0,4
din care, în relație cu UE 27	2013,4	11,8	-12,4	1743,4	8,1	-0,1
Bunuri necuprinse în altă secțiune din CSCI	30,9	0,2	+9,1	5,6	<0,05	+3,3
din care, în relație cu UE 27	5,5	<0,05	-27,2	4,6	<0,05	+1,1

Sursa: INS comunicat nr 120/11 mai 2020

În graficul de mai jos avem incluse toate datele necesare unei analize vizuale a tendințelor, pregnant fiind deficitul balanței comerciale care prezintă o ușoară creștere și ponderea semnificativă a schimburilor intra UE.

**Exporturile, importurile și soldurile balanțelor comerciale (FOB/CIF)
Intra-UE27 și Extra-UE27 în perioada ianuarie 2022 - mai 2024**

Grafic 3

Concluzii

Având în vedere cele prezentate în acest articol, putem afirma că situația în care economia națională prezintă deficit al balanței comerciale, reprezintă o vulnerabilitate economică ce ar trebui prin diverse mijloace economice să fie redusă și chiar eliminată.

Cu toate că există diverse obiective incluse și legiferați prin Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă, iar programele de dezvoltare durabilă sunt chiar puse în aplicare, încă nu sunt rezultate semnificative. Încă este necesară îmbunătățirea absorbției de fonduri puse la dispoziție de către UE, fonduri ce nu vor mai fi multă vreme disponibile țării noastre.

Deși deficitul de balanță comercială poate fi utilizat ca o metodă pentru echilibrare economică, excedentul, industria competitivă, adică o balanță comercială pozitivă aduce stabilitate, prosperitate și influență economică, lucru ce avantajează oricare stat, fie membru UE sau nu. Chiar dacă poate este considerat redundant, producția eficientă și calitativă a bunurilor este propice competiției, fiind metoda prin care piața intra UE sau extra UE va absorbi mai repede și bine excedentul producției naționale.

Așa cum am afirmat și anterior, având în vedere cooperarea și diviziunea internațională a muncii putem presupune specializarea în anumite

domenii de activitate, care dau sens supremației țărilor care sunt în această grupă și a celor care nu mai au industrie și activități producătoare de bunuri comparative, din punct de vedere calitativ și al prețului pe piața internă a Uniunii Europene sau pe plan internațional.

Bibliografie

1. Anghelache C., Stoica R., Dumitru D. (2020) *Evoluția comerțului internațional de bunuri și servicii al României în primul trimestru al anului 2020 și perspective*, Revista Română de Statistică Supliment, nr.6
 2. Anghelache, C., Anghel, M.G. (2017). *International Trade – factor of economic growth for European Union member States*, XXIII International Scientific Conference of the PGV Network „The question of borders: a new representation of the European reality”, Casablanca, 14-16 September 2017, 267-278
 3. Anghel, M.G., Iacob, Ș.V., Hașegan, D.A. (2020). *The analysis of the international trade of Romania*. Theoretical and Applied Economics, XXVII (1), Spring, 183-200
 4. Bardsen, G., Nymagen, R., Jansen, E. (2005). *The Econometrics of Macroeconomic Modelling*, Oxford University Press
 5. Bernard, A.B., Jensen, J.B., Redding, S.J., Schott, P.K. (2012). *The Empirics of Firm Heterogeneity and International Trade*. Annual Review of Economics, 4 (1), 283-313
 6. Elgström, O. (2007). *Outsiders' Perceptions of the European Union in International Trade Negotiations*. Journal of Common Market Studies, 45 (4), 949-967
 7. Fajgelbaum, P., Grossman, G., Helpman, E. (2011). *Income Distribution, Product Quality, and International Trade*. Journal of Political Economy, 119 (4), 721-765
 8. Harrison, A., McLaren, J., McMillan, M. (2011). *Recent Perspectives on Trade and Inequality*. Annual Review of Economics, 3, 261-289
 9. Hill, C., Smith, M. (2011). *International relations and the European Union*, Second Edition, Oxford University Press
 10. Soderbery, A. (2015). *Estimating import supply and demand elasticities: Analysis and implications*. Journal of International Economics, 96 (1), 1-17
 11. Staiger, R., Sykes, A. (2011). *International trade, national treatment, and domestic regulation*. Journal of Legal Studies, 40 (1), 149-203
- *** <https://insse.ro/cms/ro>

THE EVOLUTION OF ROMANIA'S INTERNATIONAL TRADE

Iulian RADU PhD Student (julian@linux.com)

Bucharest University of Economic Studies

Cristian Marius RĂDUȚ PhD Student (radutmc@gmail.com)

Bucharest University of Economic Studies

Abstract

International trade through import and export constitutes an important factor in the evolution of the most synthetic result indicator, the Gross Domestic Product. There were certain periods when export and import, the sides of international exchanges, evolved in a certain correlation and in this way a certain balance could be reached. Of course, the ratio between export and import, statistically called net export, is the one that reflects the ability of an economy to capitalize, first of all, on the results of its own activity but, at the same time, to highlight the way in which the Gross Domestic Product is influenced by the two activities. Of course, the member countries of the European Union or any other, depending on the economic power and the structure of the national economy, always have a surplus in the calculation of this net export. Countries with a lower capacity, a structure or with more delicate financing sources, as is the case with Romania, obtain year after year deficits in this net export. In the research undertaken for the elaboration of this article, the authors focused, first of all, on highlighting the way in which Romania's economy has evolved in the two sides, export and import, in the last period of time. It clearly follows that the international trade relations of our country are oriented towards certain geographical areas, groups of countries as well as regarding groups of partner countries with which Romania practices trade relations, i.e. imports and exports. In the aforementioned article, it was highlighted, first of all, the fact that relations in international exchanges are somewhat constant, in the sense that a higher rate of exports is recorded, but, in terms of volume, it is still lower than imports, which leads to the maintenance of a external balance of payments deficit. In the article, the methodology used by the authors took into account, first of all, the situation in our country, based on the indicators and data provided by the sources that were the basis of this research. A series of graphs and tables are presented that reveal more meaningfully how this activity has evolved in Romania's international trade.

Keywords: international trade, import, export, GDP, developments, balance.

JEL classification: H10, H20

Introduction

The activity of international trade of goods and services represents one of the most important income-generating components that make up the Gross Domestic Product (Gross National Product). The activity of international trade of goods and services at the level of any country is also a representative and important activity for the economy, considering that everything that means a surplus of goods, regardless of their category, quantity and quality, finds the possibility of capitalization depending on terms of delivery, price and competitive market.

The analysis carried out on the basis of a period of only 5 months is not conclusive, but the trend of the index evolution can be identified. At the same time, we can also include the current economic conditions in the analysis, a fact that better guides us in identifying the trend.

Considering the current economic-financial context, but also the political one generated by the existing armed conflicts, conflicts that generate direct or indirect influence on the activity of international trade of goods, this indicator must be followed for a predictability of the national budget revenues. As part of the European Union, Romania must also follow the evolution of this indicator through the EU lens, but the basis of discussion and attention must be given to the indicators that concern Romania.

In this article, we did not try to make a large comparative study to notice what is happening in other countries of the European Union from this point of view, but even without an interpretation we can state that other countries, especially those in the central group and Eastern Europe registers a phenomenon roughly in the same sense. In this analysis, I have resorted to an interpretation of the data available to me in order to underline the fact that in the coming period the deficit of the balance of external payments will tend to increase, with a definite effect on economic growth and, as a consequence, on the quality-of-life index in Romania.

It is also known that no economy of any country can function under autarky conditions, because international cooperation and division of labor presupposes specialization in certain fields of activity, which give meaning to the supremacy of the countries that are in this group and those that no longer have industry and activities producing comparative goods, in terms of quality and price, on the European Union market or on a wider international level.

Literature review

The activity of international trade has been on the agenda of several researchers. Thus, Anghelache C. and others (2020) studied the evolution of Romania's international trade in goods and services in the first quarter

of 2020. Anghelache C., Anghel M.G. (2017) and Anghel M.G., Iacob S.V., Haseganu D.A. (2020) studied and disseminated a series of studies on the evolution of international exchanges of goods, the analysis of international trade or international trade as a factor of economic growth, the analyzes being accompanied by the use of statistical-econometric models, based on which estimates were made and forecasts. Bardsen, Nymagen and Jansen (2005) presented aspects of macroeconomic modeling. Bernard AB, Jensen JB, Redding SJ, Schott PK. (2012) dealt with the analysis of the role of large international corporations in the international trade of goods. Elgstrom O. (2007) pays attention to the activity of international trade in terms of the content and technique of negotiations, and Fajgelbaum P., Grossman G., Helpman E. (2011) is a study on income, production quality and international trade, in which elements related to foreign trade are addressed today. Harrison, McLaren and McMillan (2011) studied inequalities in trade activity. Hill C., Smith M. (2011) published an extensive work on international trade relations and relations with the European Union. Staiger R., Sykes A. (2011) published an analysis of international trade, national treatment and domestic regulations in countries involved in such transactions.

Methodology

In order to obtain these results, the authors consider it necessary to make certain clarifications regarding the methodology used and the extraction of some of the main methods used by the National Institute of Statistics. Thus, by adding up the data from the INTRASTAT and EXTRASTAT statistical systems, the statistics of international trade in goods are established, where the INTRASTAT system is valid for the exchange of goods between Romania and the other member states of the European Union, and related to the EXTRA-EU trade which represents the exchange of goods carried out between Romania and states that are not members of the European Union, the EXTRASTAT system is valid

The Intrastat system includes all goods originating in Romania destined for another EU member state and goods entering Romania with another EU member state as the country of dispatch. Shipments from Romania include goods with free circulation that leave the territory of Romania with the destination of another EU member state and goods with customs regime, i.e. those that have been placed under the customs procedure of active processing inside the country or processing under customs control in Romania and which have final destination other member states of the European Union. The introduction of goods into Romania includes goods having free circulation in an EU member state that enter the territory of Romania, goods that have come under the customs procedure of active processing or processing under

customs control within another EU member state and that enter the territory of Romania.

On the other hand, within the Extrastat system, based on trade in goods between Romania and countries outside the EU area, the direct import of consumer goods, imported goods taken out of customs warehouses or free zones to be put into consumption are included, the export of goods of national origin, and the export of imported goods, declared to be for domestic consumption. This category also includes temporary imports of foreign goods for active processing on the territory of the country, exports of compensatory products resulting from active processing. At the same time, temporary exports of goods for passive processing are included here, i.e. those goods with processing in other countries, imports of compensatory products resulting from processing outside the country and goods imported or exported under the financial leasing regime quoted at the full value of the goods, in return, are not included in the indices for international trade, goods in transit, goods having a temporary status except for those that are intended for processing and goods purchased by international organizations for their own use in Romania.

The value data are expressed in FOB prices for exports representing the price at the border of the exporting country, which includes the value of the good, all transport expenses up to the point of embarkation, as well as all the taxes that the good must bear to be loaded on board. At the same time, the values expressed in CIF prices for imports are also used, which represent the price at the border of the importing country, including both the components of the FOB price, as well as the cost of insurance and international transport. The currency used to express the value data is both the euro and the Romanian leu, and the conversion into euros of the value data expressed in lei collected through the INTRASTAT statistical declarations and customs declarations is done using the average monthly exchange rate lei/euro communicated by the National Bank of Romania, for the INTRASTAT system, and for the EXTRASTAT system the lei/euro exchange rate communicated by the National Bank of Romania for the penultimate Wednesday of the month.

With reference to the source of the data used for INTRA-EU trade, they are partially collected by the National Institute of Statistics directly from economic operators who have achieved a value volume of intra-community shipments of goods and a value volume of intra-community goods entries above the minimum level of the INTRASTAT statistical threshold established for each flow and reference year, and on the other hand the customs declarations that are collected and processed by the National Tax Administration Agency (ANAF), for intra-community trade related to goods, for internal processing or for processing under control customs, goods moving from or to parts of the

statistical territory of the European Union, but which do not belong to the fiscal territory of the European Union. At the same time, for EXTRA-EU trade, the data source is also provided by the National Fiscal Administration Agency, which collects and processes export and import customs declarations. In this regard, economic operators authorized for simplified customs procedures send export or import data to the National Institute of Statistics using a form with a predetermined information structure.

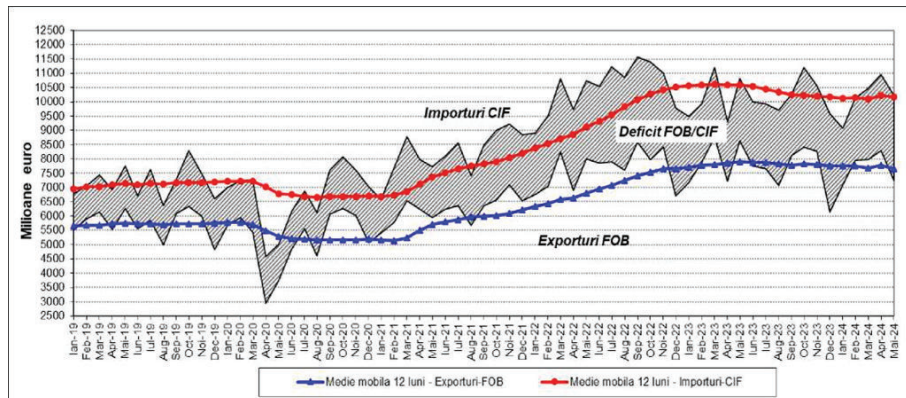
Data, Results and Discussion

The data held for the period from January 1, 2024 to May 31, 2024 clearly show us a deficit in the trade balance, so that only at the level of May 2024, FOB exports totalled 7241.8 million euros, and CIF imports totalled 10213.6 million euros, resulting in a deficit in the amount of 2971.8 million euros. Comparing May 2024 with May 2023 to begin to get an idea of developments, we can see that the figure representing exports decreased by a percentage of 16.2% and imports decreased by 5.6%, which represents a constriction of the volume of international trade.

Taking into account for comparison a slightly more extensive interval, namely 5 calendar months, the period January 1-May 13, 2024, we have as a figure related to FOB exports 38,536.1 million euros, and CIF imports totalled 50,824.4 million euros. Thus, the trade balance deficit in this period is 12288.3 million euros. Compared to the similar period of 2023, i.e. January 1-May 31, 2023, we can state that exports recorded a decrease of 2.9%, and imports recorded an increase of only 0.2%. Anyway, the maintenance of a slightly increasing trend of the trade balance is visible, a trend that has been maintained for several years. Concluding the above information, we state that the FOB/CIF trade balance deficit in the period from January 1, 2024 to May 31, 2024 was 12,288.3 million euros, higher by 1,230.8 million euros, representing an increase of 11.1 percent compared to than the one registered between January 1 and May 31, 2023.

Exports, imports and trade balance (FOB/CIF) January 2019 - May 2024

Figure 1

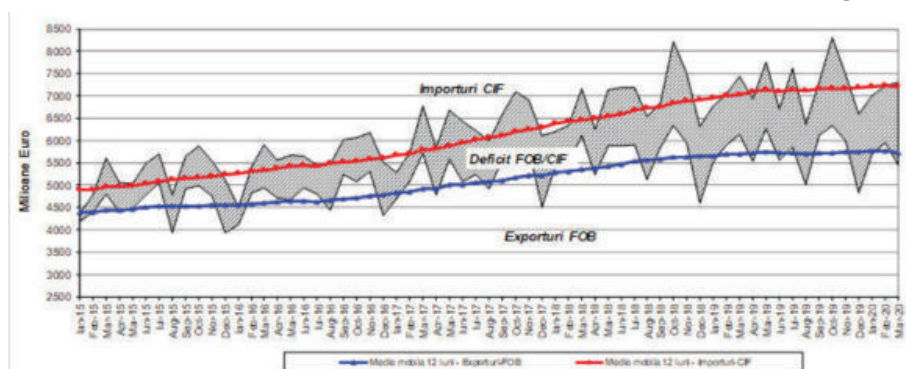
Source: INS communication no. 177/July 10, 2024

As can be seen in the graph above, the values related to imports and exports have increased in the range presented by the graph individually, but together with these increases, the difference between the two graphical representations of imports and exports has also increased, this difference representing trade deficit.

On the other hand, this trend has existed for several years, as we can exemplify through the graph below, which shows us the interval between the years 2015-2020, where exactly the same trend is observed, i.e. an increase in commercial values, but in the same over time, the trade deficit also increases. The reason I have included this graph is that the prediction at the time this data was presented indicated an increase in the trade deficit in the years after 2020, which is highlighted in the current graph when the co-trade deficit is increasing, unfortunately the trend is the same for the following years.

Exports, imports and trade balance (FOB/CIF) January 2015 - March 2020

Figure 2

Source: INS communication no. 120/11 May 2020

Returning to the current data, analyzing the composition of the goods and elements present in the analysis, we identify that in the period January 1-May 31, 2024, the most significant weights are recorded by the product groups belonging to machines and transport equipment with percentages of 47.1% related to export and 36.5% related to imports, the other group being that of other manufactured products where a percentage of 29.6% is recorded for exports and 28.5% for imports. This last category of manufactured goods includes manufactured goods, classified mainly according to the raw material which can be iron, steel, rubber, metal, etc. and miscellaneous manufactured items such as clothing and accessories, footwear and others.

**International trade by product groups according to CSCI Rev.42),
in the period 1.I-31.V 2024**

Table 1

	FOB Exports			CIF Imports		
	1.I-31. V 2024			1.I-31. V 2024		
	Million	Share in total exports (%)	in % compared to 1.I-31. V 2023	Million	Share in total imports (%)	in % compared to 1.I-31. V 2023
TOTAL	38536,1	100,0	-2,9	50824,4	100,0	+0,2
of which, in relation to the EU 27	27999,1	72,7	-3,2	37511,3	73,8	+1,1
Food and live animals	2667,8	6,9	-11,8	4729,8	9,3	+0,8
of which, in relation to the EU 27	1328,6	3,4	-2,0	4042,5	8,0	+10,0
Beverages and tobacco	947,1	2,5	+4,5	450,5	0,9	-6,8
of which, in relation to the EU 27	595,6	1,5	+24,9	303,9	0,6	-13,1
Raw materials, inedible, exclusively combustible)	1235,7	3,2	-15,9	1300,5	2,6	-1,5
of which, in relation to the EU 27	728,6	1,9	-18,1	917,5	1,8	+2,8
Mineral fuels, lubricants and derived materials	1673,5	4,3	-25,5	3684,5	7,2	-10,3
of which, in relation to the EU 27	845,1	2,2	-20,8	1273,7	2,5	-2,8
Oils, fats and waxes of animal and vegetable origin	164,1	0,4	-20,6	114,7	0,2	+1,3
of which, in relation to the EU 27	110,5	0,3	-7,3	98,5	0,2	+6,7
Chemicals and derived products not elsewhere specified	2180,0	5,7	+13,0	7455,3	14,7	+4,4
of which, in relation to the EU 27	1323,4	3,4	+1,3	5830,4	11,5	+1,2
Manufactured goods, classified principally by raw material	6276,5	16,3	-6,0	8865,5	17,4	-2,1
of which, in relation to the EU 27	4630,0	12,0	-7,6	6329,2	12,5	-3,4
Machinery and equipment for transport	18157,8	47,1	+2,3	18564,7	36,5	+1,6
of which, in relation to the EU 27	14277,3	37,0	-0,9	14546,9	28,6	+1,2
Various manufactured items	5118,0	13,3	-4,7	5630,3	11,1	+1,6
of which, in relation to the EU 27	4097,9	10,6	-3,2	4144,2	8,2	+1,2
Assets not included in another section of the SCIC	115,6	0,3	+15,2	28,7	0,1	+60,3
of which, in relation to the EU 27	62,0	0,2	+49,1	24,6	*)	+66,6

*) Below 0.05

Note: The differences between the total data and the values obtained from the summation of the various structures used are due to rounding.

We obviously observe a more intense exchange with the European Union, the European exchange market being predominant for most of the EU member states. The value of intra-EU27 exchanges of goods in the period January 1-May 31, 2024 was 27,999.1 million euros for exports and 37,511.3 million euros for imports, representing a percentage of 72.7% of total exports and 73.8 % of total imports. In contrast, the value of extra-EU27 exchanges of goods in the period January 1-May 31, 2024 was 10,537.0 million euros for exports and 13,313.1 million euros for imports, values representing 27.3% of total exports and 26, 2% of total imports.

What is interesting to note is the weight of the groups with the highest percentages of representation. I specified above that the more significant weights are registered by the product groups belonging to machines and transport equipment with percentages of 47.1% related to exports and 36.5% related to imports, the other group being that of other manufactured products where a percentage of 29.6% for exports and 28.5% for imports. Making a comparison with the period of previous years, the same period that we mentioned in the case of the trade balance deficit, i.e. the first quarter of 2020, we notice that the most important weights belong to the same 2 groups of products belonging to machinery and transport equipment with percentages of 48.3% related to exports and 36.2% related to imports, the other group being that of other manufactured products where a percentage of 30.2% is recorded for exports and 29.3% for imports. Similar table for the period of 2020 below.

International trade by product group in the period 1.I-31.III 2020

Table 2

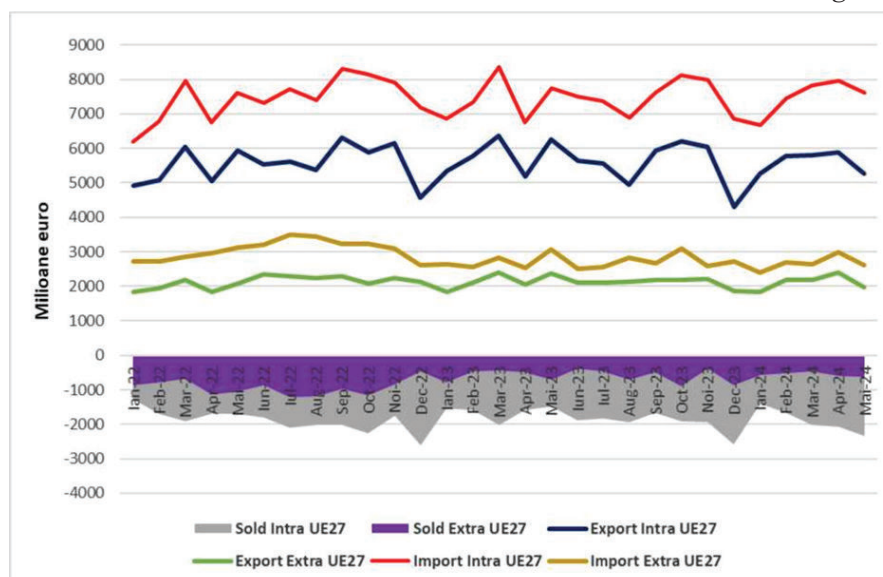
	Exporturi FOB			Importuri CIF		
	1.I-31.III 2020			1.I-31.III 2020		
	Milioane euro	Pondere în total export (%)	în % față de 1.I-31.III 2019	Milioane euro	Pondere în total import (%)	în % față de 1.I-31.III 2019
TOTAL	17071,4	100,0	-2,6	21526,5	100,0	+1,3
din care, în relație cu UE 27	12343,9	72,3	-4,4	15827,9	73,5	+2,1
Alimente și animale vii	1337,7	7,8	+25,5	1936,0	9,0	+16,1
din care, în relație cu UE 27	532,6	3,1	+1,5	1678,3	7,8	+16,7
Băuturi și tutun	386,6	2,3	+56,4	189,1	0,9	+18,4
din care, în relație cu UE 27	309,2	1,8	+55,7	140,5	0,7	+21,9
Materiale crude, necomestibile, exclusiv combustibil	555,3	3,3	-3,9	623,7	2,9	-5,1
din care, în relație cu UE 27	319,1	1,9	-3,2	399,2	1,9	-3,2
Combustibili minerali, lubrifianți și materiale derivate	554,5	3,2	-13,3	1385,3	6,4	-9,8
din care, în relație cu UE 27	239,6	1,4	+5,9	324,0	1,5	-11,2
Uleiuri, grăsimi și ceruri de origine animală și vegetală	41,7	0,2	-26,9	47,2	0,2	+23,5
din care, în relație cu UE 27	30,0	0,2	-42,7	39,6	0,2	+30,2
Produse chimice și produse derivate nespecificate în altă secțiune	776,4	4,5	-5,6	3226,5	15,0	+10,9
din care, în relație cu UE 27	511,7	3,0	-4,6	2572,3	11,9	+7,3
Mărfuri manufacturate clasificate în principal după materia primă	2697,6	15,8	-8,2	3949,9	18,3	-3,1
din care, în relație cu UE 27	1941,0	11,4	-11,5	2896,0	13,5	-3,3
Mașini și echipamente pentru transport	8241,4	48,3	-2,0	7786,2	36,2	-0,7
din care, în relație cu UE 27	6441,8	37,7	-1,5	6030,0	28,0	+0,6
Articole manufacturate diverse	2449,3	14,3	-10,9	2376,9	11,0	+0,4
din care, în relație cu UE 27	2013,4	11,8	-12,4	1743,4	8,1	-0,1
Bunuri necuprinse în altă secțiune din CSCI	30,9	0,2	+9,1	5,6	<0,05	+3,3
din care, în relație cu UE 27	5,5	<0,05	-27,2	4,6	<0,05	+1,1

Source: INS communication no. 120/11 May 2020

In the graph below we have included all the data necessary for a visual analysis of the trends, the most important being the deficit of the trade balance which shows a slight increase and the significant share of intra-EU exchanges.

Exports, imports and trade balances (FOB/CIF) Intra-EU27 and Extra-EU27 in the period January 2022 - May 2024

Figure 3

Conclusions

Considering what is presented in this article, we can affirm that the situation in which the national economy presents a trade balance deficit, represents an economic vulnerability that should be reduced and even eliminated by various economic means.

Although there are various objectives included and legislated by the National Strategy for Sustainable Development, and sustainable development programs are even implemented, there are still no significant results. It is still necessary to improve the absorption of funds made available by the EU, funds that will not be available to our country for a long time.

Although trade deficit can be used as a method for economic balancing, surplus, competitive industry, i.e. a positive trade balance brings stability, prosperity and economic influence, which benefits any state, EU member or not. Even if it may be considered redundant, the efficient and qualitative production of goods is conducive to competition, being the method by which the intra-EU or extra-EU market will absorb faster and better the surplus of national production.

As we stated before, considering international cooperation and division of labor, we can assume specialization in certain fields of activity,

which give meaning to the supremacy of the countries that are in this group and those that no longer have industry and activities producing comparative goods, in terms of quality and price on the internal market of the European Union or internationally.

References

1. Anghelache C., Stoica R., Dumitru D. (2020) *Evoluția comerțului internațional de bunuri și servicii al României în primul trimestru al anului 2020 și perspective*, Revista Română de Statistică Supliment, nr.6
 2. Anghelache, C., Anghel, M.G. (2017). *International Trade – factor of economic growth for European Union member States*, XXIII International Scientific Conference of the PGV Network „The question of borders: a new representation of the European reality”, Casablanca, 14-16 September 2017, 267-278
 3. Anghel, M.G., Iacob, Ș.V., Hașegan, D.A. (2020). *The analysis of the international trade of Romania*. Theoretical and Applied Economics, XXVII (1), Spring, 183-200
 4. Bardson, G., Nymagen, R., Jansen, E. (2005). *The Econometrics of Macroeconomic Modelling*, Oxford University Press
 5. Bernard, A.B., Jensen, J.B., Redding, S.J., Schott, P.K. (2012). *The Empirics of Firm Heterogeneity and International Trade*. Annual Review of Economics, 4 (1), 283-313
 6. Elgström, O. (2007). *Outsiders' Perceptions of the European Union in International Trade Negotiations*. Journal of Common Market Studies, 45 (4), 949-967
 7. Fajgelbaum, P., Grossman, G., Helpman, E. (2011). *Income Distribution, Product Quality, and International Trade*. Journal of Political Economy, 119 (4), 721-765
 8. Harrison, A., McLaren, J., McMillan, M. (2011). Recent Perspectives on Trade and Inequality. Annual Review of Economics, 3, 261-289
 9. Hill, C., Smith, M. (2011). *International relations and the European Union*, Second Edition, Oxford University Press
 10. Soderbery, A. (2015). *Estimating import supply and demand elasticities: Analysis and implications*. Journal of International Economics, 96 (1), 1-17
 11. Staiger, R., Sykes, A. (2011). *International trade, national treatment, and domestic regulation*. Journal of Legal Studies, 40 (1), 149-203
- *** <https://insse.ro/cms/ro>

Analiza cifrei de afaceri realizată în domeniul serviciilor de piață prestate populației în primul trimestru al anului curent

Assoc. prof. Ana Maria POPESCU PhD (notariat.dejure@gmail.com)

Bucharest University of Economic Studies

Daniel DUMITRU PhD Student (dumitru.teticdaniel@gmail.com)

Bucharest University of Economic Studies

Abstract

Serviciile de piață prestate către populație de către operatorii economici reprezintă una dintre componentele importante ale economiei naționale în ceea ce privește formarea PIB-ului, în plus acestea pot reprezenta și un indicator al bunăstării populației prin nivelul de complexitate, diversitate și calitate a prestațiilor. Țările dezvoltate din punct de vedere economic au ca și trăsătură comună un volum mare de servicii pentru populație, ele fiind dezvoltate treptat pe parcursul dezvoltării economice în funcție de locație, structura populației, dinamica social-economică și alți factori individuali. Analiza evoluției indicilor acestor servicii reprezintă o necesitate pentru evaluarea corectă a evoluțiilor și tendințelor din economie. Obiectivul pe care l-au avut autorii a fost acela de a evidenția modul în care a debutat anul 2024 în acest domeniu, care este deosebit de important pentru asigurarea unor condiții cât mai bune populației. Probabil că datele în baza cărora s-a făcut cercetarea sunt pentru moment insuficiente, dar analiza se poate extinde prin a considera și alte surse de date mai complexe, iar pe baza metodologiei utilizate, bazată pe studiul comparativ în timp și spațiu, să se ajungă la determinarea unor tendințe clare de evoluție, în baza cărora să se întreprindă măsuri care să poată conduce la creșterea nivelului acestor servicii acordate sau prestate, mai degrabă, populației. Datele utilizate în acest articol de către autori, provin din surse oficiale, obținute de la Institutul Național de Statistică al României.

Cuvinte cheie: servicii, populație, economie, indicatori, sezonabilitate, evoluții.

Clasificarea JEL: C10, H10

Introducere

În cadrul acestui articol, autorii au căutat să evidențieze evoluția unui mic segment ca o componentă a totalității serviciilor de piață comerciale prestate populației. Au fost extrase datele aferente lunii martie 2024, care au fost comparate și analizate cu aceeași perioadă a anului trecut, dar și cu luna anterioară.

În esență, literatura de specialitate împarte serviciile prestate populației în două grupe principale, anume: serviciile publice cu finanțare de la bugetul de stat și serviciile comerciale.

Serviciile publice sunt furnizate de către autoritățile statului prin instituțiile specializate cu titlu gratuit, cu coplata sau cu plata având ca bază reglementările privind drepturile constituționale, normele sociale, deciziile politice sau administrative. Printre cele furnizate gratuit ce au ca scop satisfacerea nevoilor spirituale și acoperirea nevoilor membrilor societății putem enumera: cultura, arta, învățământul, serviciile de sănătate, asistența socială, protecția socială, acestea fiind oferite nemijlocit cetățenilor, însă trebuie menționate și serviciile considerate prestații de ordin general, acestea fiind indirect prestate populației, având caracter de importanță națională, cum ar fi: apărarea națională cu toate subdiviziunile acesteia, ordinea publică, protecția mediului, etc.

Toate aceste servicii menționate mai sus au importanță într-o economie dezvoltată. Deși am putea fi tentați să le cuantificăm importanța, se pare că fiecare dintre acestea au importanță atât în mod individual cât și ca parte a integralității acestor servicii.

Pe de altă parte, trebuie menționat că unele dintre aceste servicii, mai exact cele ce țin de siguranța națională, rămân exclusiv în sarcina autorităților statului prin organismele sale specializate, pe când celelalte servicii parte a primei categorii, au și echivalent în a doua categorie, în serviciile comerciale, acele servicii furnizate populației de către societățile comerciale.

Serviciile comerciale au adresabilitate largă, sunt prestate consumatorilor individuali sau gospodăriilor. Aici putem menționa: transporturile și telecomunicațiile; agenții de turism și asistența turistică; hoteluri și restaurante; cafenele, baruri, cantine și alte unități de preparare a hranei; închirierea bunurilor personale și gospodărești; serviciile financiare; serviciile juridice; serviciile de contabilitate; activități ale agenților de presă și nu în ultimul rând activitățile recreative, culturale și sportive care se regăsesc și în prima categorie, aceea a serviciilor furnizate gratuit de către autorități.

Serviciile comerciale pentru populație se dezvoltă în mod firesc direct proporțional cu evoluția economică de ansamblu și pentru o mai bună integrare

a datelor obținute din analiză și pentru o mai bună înțelegere a contextului economic, ar fi indicat să fie analizate în corelație cu PIB, cu rata șomajului și ponderea populației ocupate, dar și cu nivelul prețurilor, timpul liber și alți indicatori.

Literature review

De-a lungul timpului, stabilirea unor modele statistico-econometrice care să răspundă cerințelor consumatorilor a stat pe masa multor cercetători. În acest sens amintim lucrarea lui Anghelache C. și Anghel M.G. (2015) în care autorii au abordat diverse modele econometrice utilizate în special pentru selectarea portofoliului. De asemenea, Anghelache C. (2008) pune la dispoziția cititorului un amplu tratat de statistică care acoperă aceste probleme legate de cerere/ofertă și poziția consumatorului, aceste lucrări ajutându-ne să înțelegem logica evoluțiilor serviciilor de piață prestate populației. Totodată, Bernard A.B. și colab. (2012) au examinat rolul marilor corporații globale în comerțul internațional de bunuri, iar Mina-Raiu, L. (2014) subliniază modul în care relația dintre sectorul public și mediul de afaceri modelează și influențează progresul economic și social. Alte lucrări publicate de: Anghelache, Partachi, Sacală and Ursache (2016) au vizat corelația dintre evoluția Produsului Intern Brut și investițiile străine directe cu ajutorul modelelor econometrice și nu în ultimul rând, Anghelache, Anghelache, Niță and Sacală (2015) au efectuat o cercetare privind evoluția fluxurilor de investiții străine directe, aceste elemente fiind factori ce impactează volumul serviciilor de piață prestate populației.

Metodologie

Datele colectate provin din surse oficiale, fiind obținute de la Institutul Național de Statistică al României. În cadrul prelucrării datelor, procedeul pentru extragerea eșantionului reprezentativ este aferent sondajului stratificat având o selecție aleatoare simplă fără a avea o revenire în cadrul fiecărui strat. Variabilele de stratificare ale acestuia, pentru o mai bună încadrare, au fost reprezentate de: activitatea economică și clasa de mărime a întreprinderii în funcție de numărul de salariați. Datorită constrângerilor reprezentate de către necesitățile privind posibilitatea comparației rezultatelor pe grupele de activități omogene, cât și la nivel de întreprindere pentru fiecare perioadă, în categoria operatorilor economici cu potențial economic ridicat considerate întreprinderile cu un număr de la 50 de salariați în sus, se cercetează în mod exhaustiv, baza de selecție aferentă eșalonului având o reprezentativitate de 92,7% din totalitatea unităților active, calculată fiind conform cifrei de afaceri declarate.

Indicii de volum aferenți cifrei de afaceri sunt indici de tip Laspeyres fiind calculați în condiții metodologice și de prețuri comparabile. Pentru a putea exprima valorile din perioada curentă în prețurile aferente perioadei de referință au fost utilizați indici de preț deflatori.

Pentru ajustarea seriilor s-a utilizat pachetul software Jdemetra+, care prin algoritmul utilizat obține estimarea efectului numărului diferit al zilelor lucrătoare aferent lunilor consecutive, inclusiv al efectului calendarului ca de altfel și identificarea și corectarea unor valori extreme apărute. Seria ajustată cu numărul de zile lucrătoare a fost obținută eliminând aceste efecte din seria brută cu ajutorul coeficienților de corecție, în schimb, ajustarea seriei de efectele zilelor lucrătoare și de sezonabilitate, a fost obținută eliminând componenta sezonieră din cadrul seriei ajustate de efectul zilelor lucrătoare. În ceea ce privește nivelurile agregate, ajustarea a fost realizată prin metoda directă, ajustând în mod direct seriile agregate, aceasta putând duce într-adevăr la unele inconsistențe în seriile de date.

Date, rezultate și discuții

În baza datelor obținute de către autori de la Institutul Național de Statistică pentru perioada martie 2024 se poate identifica faptul că volumul cifrei de afaceri aferent prestării serviciilor de piață către populație a înregistrat o creștere în luna martie 2024 comparativ cu luna februarie 2024, ca serie brută cu 5,1 procente, iar ca serie ajustată în funcție de sezonabilitate și de numărul de zile lucrătoare a rămas la același nivel.

Volumul cifrei de afaceri din serviciile de piață prestate populației, a avut o creștere și dacă efectuăm comparația lunii martie 2024 cu luna martie 2023, aceasta având o ușoară creștere în valoare procentuală de 0,5 procente atât ca serie brută, dar și ca serie ajustată în funcție de numărul de zile lucrătoare și de sezonabilitate cu o valoare procentuală de 1,2%.

Pentru a consolida imaginea evoluției volumului cifrei de afaceri din serviciile de piață prestate populației vom apela la o comparație a primului trimestru al anului 2024 cu trimestrul corespondent al anului 2023 și observăm că volumul cifrei de afaceri a crescut cu un procent de 1,1% ca serie brută, iar ca serie ajustată în funcție de sezonabilitate și de numărul zilelor lucrătoare, această creștere s-a situat la valoarea procentuală de 1,0%.

Pentru o mai bună vizualizare a informațiilor obținute și procesate, autorii au diseminat aceste date în tabelul de mai jos unde găsim toate cele trei comparații ale perioadelor considerate relevante și menționate mai sus.

Indicii volumului cifrei de afaceri din serviciile de piață prestate populației

Tabel 1

		MARTIE 2024 în % față de :		1.I-31. III.2024/ 1.I-31. III.2023 -%-
		FEBRUARIE 2024	MARTIE 2023	
Servicii de piață prestate populației	B	105,1	100,5	101,1
– total	S	100,0	101,2	101,0
din care:				
Hoteluri și restaurante	B	107,2	100,1	100,5
	S	100,7	101,9	102,4
Jocuri de noroc și alte activități recreative	B	99,9	105,7	105,0
	S	96,5	104,4	103,3
Activități ale agențiilor turistice și a tur-operatorilor; alte servicii de rezervare și asistență turistică	B	97,0	86,2	95,7
	S	98,2	88,2	94,0
Coafură și alte activități de înfrumusețare	B	108,3	83,2	81,4
	S	100,2	83,5	82,1
Spălarea, curățarea (uscată) articolelor textile și a produselor din blană	B	109,2	105,6	105,9
	S	103,9	107,9	107,1

Notă: B= serie brută; S= serie ajustată în funcție de numărul de zile lucrătoare și de sezonabilitate
Sursa: Institutul Național de Statistică

Serviciile de piață prestate populației în luna Martie 2024 comparativ cu luna februarie 2024 ca serie brută, privind volumul cifrei de afaceri, au înregistrat per total o creștere cu 5,1 procente, datorită creșterilor ce sunt obținute de activitățile de spălare și curățare (uscată) a articolelor textile și a produselor din blană unde s-a evidențiat un avans de 9,2 procente. Tot creșteri au avut și domeniul servicii de coafură și alte activități de înfrumusețare cu un plus de 8,3 procente și la activitățile hotelurilor și restaurantelor unde regăsim tot o creștere de 7,2 procente. La diminuarea volumului total al cifrei de afaceri au contribuit activitățile agențiilor turistice și tur-operatorilor, care au înregistrat scăderi cu o valoare de 3,0 puncte procentuale și prestarea activităților de jocuri de noroc și alte activități recreative, înșua cu o scădere mai mică, o valoare de numai 0,1 puncte procentuale.

Același indicator, volumul cifrei de afaceri obținut din serviciile de piață prestate populației, ca serie ajustată în funcție de numărul de zile lucrătoare și de sezonabilitate, a rămas în schimb la același nivel în luna martie 2024, față de luna precedentă, februarie 2024.

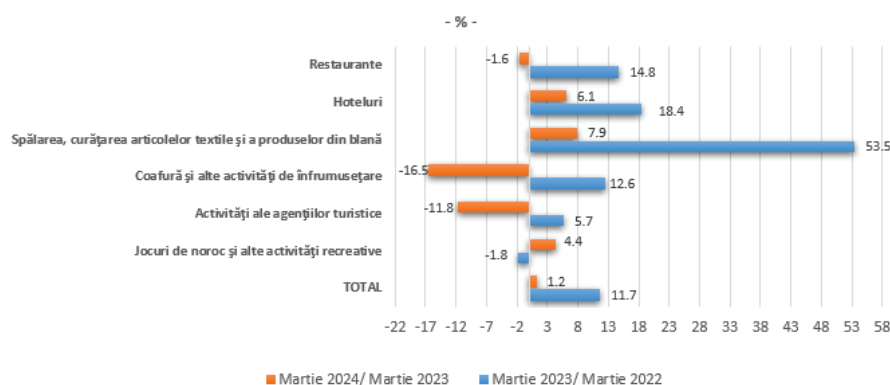
Mergând către următorul interval de comparație selectat, aferent lunii Martie 2024 comparativ cu luna martie a anului anterior, adică 2023, putem observa tot un procent de creștere la valoarea totală a activităților de

servicii de piață prestate populației ca serie brută. Astfel, luna martie 2024, a înregistrat o cifră de afaceri cu 0,5 procente mai mare comparativ cu luna martie 2023, această creștere fiind datorată creșterilor înregistrate la prestarea activităților de jocuri de noroc și alte activități recreative cu un procent de 5,7%, a activităților de spălare și curățare (uscată) a articolelor textile și a produselor din blană cu un plus de 5,6% și la activitățile prestate de hoteluri și restaurante, unde însă creșterea a fost mai modestă, cu doar 0,1%. Totodată au existat și scăderi ale volumului cifrei de afaceri care sunt atribuite sectorului de prestări servicii de coafură și alte activități de înfrumusețare unde scăderea a fost de 16,8% și activitățile prestate de către agențiile turistice și tur-operatori unde scăderea a fost mai însemnată, ajungând la o valoare de 13,8%.

Activitatea de servicii de piață prestate populației ca și serie ajustată în funcție de numărul de zile lucrătoare și de sezonabilitate, luna martie 2024 a avut o creștere de 1,2%, comparativ cu luna martie 2023. Putem observa ca față de intervalul anterior de comparație, adică martie 2024 comparativ cu luna anterioara, unde seria ajustată a rămas la același nivel, în cadrul acestui interval, seria ajustată a avut o valoare pozitivă, înregistrând o creștere.

Cifra de afaceri din servicii de piață prestate populației (%)

Figura 1

Putem însă să mai observăm existența unui trend crescător introducând ca interval comparativ trimestrul 1 al anului 2024 în comparație cu trimestrul 1 al anului 2023.

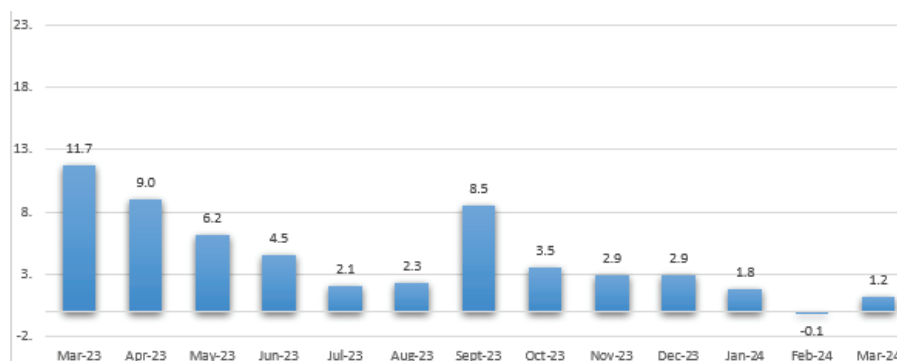
Luând indicatorii volumului cifrei de afaceri a serviciilor de piață prestate populației în serie brută aferenți primului trimestru al anului 2024 și punând pentru comparația cu aceștia valorile primului trimestru al anului precedent, 2023, este evidentă o creștere a cifrei de afaceri cu 1,1%. Această

creștere a fost influențată de o majorare a cifrelor de afaceri la prestarea activităților de spălare și curățare (uscată) a articolelor textile și a produselor din blană cu un plus de 5,9%, a activităților reprezentate de jocuri de noroc și alte activități recreative cu un plus pentru acestea de 5,0% și a activităților prestate de hoteluri și restaurante unde a existat o creștere mai modestă de numai 0,5%.

În componența totalului cifrei de afaceri din serviciile prestate populației în serie brută au intrat și scăderile din unele domenii care s-au înregistrat de către serviciile de coafură și alte activități de înfrumusețare unde scăderea a fost de 18,6 procente și la activitățile prestate de către agențiile turistice și tur-operatori unde cifra de afaceri a avut un minus de 4,3 procente.

Cifra de afaceri din servicii de piață prestate populației

Figura 2

Activitatea de servicii de piață prestate populației ca serie ajustată în funcție de numărul de zile lucrătoare și de sezonabilitate, aferentă primului trimestru al anului 2024, a înregistrat o creștere cu 1,0% a cifrei comparativ cu perioada similară a anului 2023, adică tot primul trimestru.

Concluzii

Putem să concluzionăm în urma vizualizării indicilor și a analizei datelor diseminate că pentru volumul total al domeniilor incluse în analiză există creșteri per total, cu toate că anumite domenii au înregistrat și scăderi. Trendul ascendent se menține indicând faptul că evoluția economică există fiind susținută de aceste date. Totuși, având în vedere cifrele relevate prezentate în graficul privind ratele de creștere, putem observa o încetinire a creșterii acestui indicator, chiar cu o valoare negativă atribuită lunii februarie 2024. Această scădere reprezintă o valoare de numai 0,1%, însă reprezintă o scădere a acestei rate.

Serviciile prestate populației, așa cum a fost precizat anterior, reprezintă și un indicator de dezvoltare economică, un indicator de bunăstare a populației, un element de modelare econometrică.

În cadrul acestui articol au fost prezentate câteva domenii de referință, însă aria de cuprindere a serviciilor prestate populației este vastă și este parte a strategiilor privind dezvoltarea durabilă. Dezvoltarea serviciilor depinde de mulți factori începând cu calitatea execuției și continuând cu adresabilitate, sezonabilitate, continuitate, ciclicitate, nivel de necesitate, gradul de bunăstare al populației, nivel și tip de personalizare, etc.

Pe lângă aceste criterii de clasificare enumerate mai sus, mai pot fi enumerate și alte criterii, fapt ce ne demonstrează că serviciile pot avea o varietate mare, iar mecanismele și legăturile economice care sunt la baza funcționării acestui sector sunt extrem de complexe. Totodată, dezvoltarea explozivă a sectorului informațional din ultimii ani și a perspectivelor existente în acest sector, practic duc la multiplicarea aspectelor privind criteriile de dezvoltare, de clasificare și de aplicabilitate a serviciilor prestate populației. Aceasta este susținută prin apariția noilor nevoi deschise de evoluția tehnologică creând practic un cerc perpetuum de dezvoltare.

Bibliografie

1. Anghelache C., Anghel M.G. (2015). Econometric model utilized for the portfolio selection, *Romanian Statistical Review Supplement*, 4, 19-21
2. Anghelache C. (2008). *Tratat de statistică teoretică și economică*, Editura Economică, București.
3. Bernard, A.B., Jensen, J.B., Redding, S.J., Schott, P.K. (2012). The Empirics of Firm Heterogeneity and International Trade. *Annual Review of Economics*, 4 (1), 283-313
4. Anghelache, C., Partachi, I., Sacală, C. and Ursache, A. (2016). Using econometric models in the correlation between the evolution of the Gross Domestic Product and Foreign Direct Investments. *Romanian Statistical Review, Supplement*, 10, 124-129
5. Anghelache, C., Anghelache, G.V., Niță, G. and Sacală, C. (2015). Study on evolution of foreign direct investment flows – model analysis, *Romanian Statistical Review Supplement*, 10, 120-127
6. Mina-Raiu, L. (2014) – "Public-private partnership impact on local economic development. evidence from Romanian counties", *Economic Sociology, Human Resource Management and Organizational Dynamics*, pp. 211-229, Editura ASE, București

*** <https://insse.ro/cms/ro>

ANALYSIS OF THE TURNOVER ACHIEVED IN THE FIELD OF MARKET SERVICES PROVIDED TO THE POPULATION IN THE FIRST QUARTER OF THE CURRENT YEAR

Assoc. prof. Ana Maria POPESCU PhD (notariat.dejure@gmail.com)

Bucharest University of Economic Studies

Daniel DUMITRU PhD Student (dumitru.teticdaniel@gmail.com)

Bucharest University of Economic Studies

Abstract

The market services provided to the population by economic operators represent one of the important components of the national economy in terms of GDP formation, in addition they can also represent an indicator of the population's well-being through the level of complexity, diversity and quality of the services. Economically developed countries have as a common feature a large volume of services for the population, which are gradually developed during economic development depending on location, population structure, socio-economic dynamics and other individual factors. The analysis of the evolution of the indices of these services is a necessity for the correct assessment of the developments and trends in the economy. The objective of the authors was to highlight how the year 2024 started in this field, which is particularly important for ensuring the best possible conditions for the population. Probably the data on the basis of which the research was done are insufficient for the moment, but the analysis can be expanded by considering other more complex data sources, and based on the methodology used, based on the comparative study in time and space, to arrive at the determination clear trends of evolution, on the basis of which measures can be taken that can lead to an increase in the level of these services granted or provided, rather, to the population. The data used in this article by the authors come from official sources, obtained from the National Institute of Statistics of Romania.

Keywords: services, population, economy, indicators, seasonality, developments.

JEL classification: C10, H10

Introduction

In this article, the authors sought to highlight the evolution of a small segment as a component of the total commercial market services provided to the population. Data related to March 2024 were extracted, which were compared and analyzed with the same period last year, but also with the previous month.

In essence, the specialized literature divides the services provided to the population into two main groups, namely: public services financed from the state budget and commercial services.

Public services are provided by the state authorities through specialized institutions free of charge, with co-payment or with payment based on the regulations regarding constitutional rights, social norms, political or administrative decisions. Among those provided free of charge, which aim to satisfy the spiritual needs and cover the needs of the members of society, we can list: culture, art, education, health services, social assistance, social protection, these being offered directly to citizens, but the services considered as ordinary benefits should also be mentioned generally, these being indirectly provided to the population, having a character of national importance, such as: national defence with all its subdivisions, public order, environmental protection, etc.

All these services mentioned above are important in a developed economy. Although we might be tempted to quantify their importance, it appears that each of these is important both individually and as part of the entirety of these services.

On the other hand, it should be noted that some of these services, more precisely those related to national security, remain exclusively the responsibility of the state authorities through its specialized bodies, while the other services, part of the first category, also have an equivalent in the second category, in commercial services, those services provided to the population by commercial companies.

Commercial services are widely addressable, they are provided to individual consumers or households. Here we can mention: transport and telecommunications; travel agencies and tourist assistance; hotels and restaurants; cafes, bars, canteens and other food preparation establishments; rental of personal and household goods; financial services; legal services; accounting services; activities of press agents and last but not least the recreational, cultural and sports activities which are also found in the first category, that of the services provided free of charge by the authorities.

Commercial services for the population naturally develop in direct proportion to the overall economic evolution and for a better integration of the

data obtained from the analysis and for a better understanding of the economic context, it would be advisable to analyze them in correlation with the GDP, with the rate unemployment and the share of the employed population, but also with the price level, free time and other indicators.

Literature review

Over time, the establishment of statistical-econometric models that meet consumer requirements has been on the table of many researchers. In this sense, we mention the work of Anghelache C. and Anghel M.G. (2015) in which the authors addressed various econometric models used especially for portfolio selection. Also, Anghelache C. (2008) provides the reader with an extensive statistical treatise covering these issues related to demand/supply and the position of the consumer, these works helping us to understand the logic of the evolution of market services provided to the population. At the same time, Bernard A.B. et al. (2012) examined the role of large global corporations in the international trade of goods, and Mina-Raiu, L. (2014) highlights how the relationship between the public sector and the business environment shapes and influences economic and social progress. Other works published by: Anghelache, Partachi, Sacală and Ursache (2016) concerned the correlation between the evolution of the Gross Domestic Product and foreign direct investments with the help of econometric models and last but not least, Anghelache, Anghelache, Niță and Sacală (2015) carried out research on the evolution of foreign direct investment flows, these elements being factors that impact the volume of market services provided to the population.

Methodology

The collected data come from official sources, being obtained from the National Institute of Statistics of Romania. In data processing, the procedure for extracting the representative sample is related to the stratified survey having a simple random selection without having a return within each stratum. Its stratification variables, for a better classification, were represented by: the economic activity and the size class of the enterprise depending on the number of employees. Due to the constraints represented by the needs regarding the possibility of comparing the results on groups of homogeneous activities, as well as at the enterprise level for each period, in the category of economic operators with high economic potential considered enterprises with a number of 50 employees and above, it is researched in exhaustively, the selection base related to the echelon having a representativeness of 92.7% of all active units, calculated according to the declared turnover.

Volume indexes related to turnover are Laspeyres-type indexes, being calculated under comparable methodological and price conditions. In order to be able to express the values from the current period in the prices related to the reference period, deflator price indices were used.

To adjust the series, the Jdemetra+ software package was used, which through the algorithm used obtains the estimation of the effect of the different number of working days related to consecutive months, including the effect of the calendar as usual and the identification and correction of some extreme values that have appeared. The adjusted series with the number of working days was obtained by removing these effects from the raw series with the help of correction coefficients, instead, the adjustment of the series by the effects of working days and seasonality was obtained by removing the seasonal component from the series adjusted by the effect of working days. For the aggregate levels, the adjustment was performed by the direct method, directly adjusting the aggregate series, which may indeed lead to some inconsistencies in the data series.

Data, Results and Discussion

Based on the data obtained by the authors from the National Institute of Statistics for the period of March 2024, it can be identified that the volume of turnover related to the provision of market services to the population registered an increase in March 2024 compared to February 2024, as a gross series by 5.1 percent, and as a series adjusted according to seasonality and the number of working days, it remained at the same level.

The volume of turnover from the market services provided to the population, had an increase and if we compare the month of March 2024 with the month of March 2023, this has a slight increase in percentage value of 0.5 percent both as a gross series and as an adjusted series depending on the number of working days and seasonality with a percentage value of 1.2%.

In order to strengthen the picture of the evolution of the volume of turnover from market services provided to the population, we will use a comparison of the first quarter of 2024 with the corresponding quarter of 2023, and we note that the volume of turnover increased by a percentage of 1.1% as raw series, and as a series adjusted according to seasonality and the number of working days, this increase was at a percentage value of 1.0%.

For a better visualization of the information obtained and processed, the authors have disseminated this data in the table below where we find all three comparisons of the periods considered relevant and mentioned above.

Indices of turnover volume from market services provided to the population

Table 1

		MARCH 2024 in % of:		1.I-31. III.2024/ 1.I-31. III.2023 -%-
		FEBRUARY 2024	MARCH 2023	
Market services provided to the population – total	B	105,1	100,5	101,1
	S	100,0	101,2	101,0
of which:				
Hotels and restaurants	B	107,2	100,1	100,5
	S	100,7	101,9	102,4
Gambling and other recreational activities	B	99,9	105,7	105,0
	S	96,5	104,4	103,3
Activities of tourist agencies and tour operators; Other booking services and tourist assistance	B	97,0	86,2	95,7
	S	98,2	88,2	94,0
Hairdressing and other beauty activities	B	108,3	83,2	81,4
	S	100,2	83,5	82,1
Washing, (dry) cleaning of textiles and fur products	B	109,2	105,6	105,9
	S	103,9	107,9	107,1

Note: B= raw series; S= series adjusted according to the number of working days and seasonality

Source: National Institute of Statistics

Market services provided to the population in March 2024 compared to February 2024 as a gross series, regarding the volume of turnover, registered a total increase of 5.1 percent, due to the increases achieved by washing and cleaning (dry) activities of textile articles and fur products where an advance of 9.2 percent was highlighted. There were also increases in the hairdressing services and other beautification activities with an increase of 8.3 percent and in the activities of hotels and restaurants where we also find an increase of 7.2 percent. The activities of tourist agencies and tour operators contributed to the reduction of the total volume of turnover, which recorded decreases with a value of 3.0 percentage points, and the provision of gambling activities and other recreational activities, but with a smaller decrease, a value of only 0.1 percentage points.

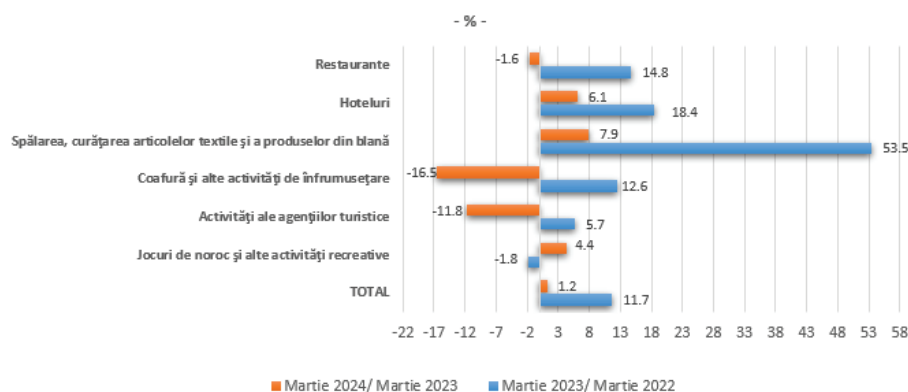
The same indicator, the volume of turnover obtained from market services provided to the population, as a series adjusted according to the number of working days and seasonality, instead remained at the same level in March 2024, compared to the previous month, February 2024.

Going to the next selected comparison interval, related to March 2024 compared to March of the previous year, i.e. 2023, we can also observe a percentage increase in the total value of the activities of market services provided to the population as a gross series. Thus, the month of March 2024 recorded a 0.5 percent higher turnover compared to March 2023, this increase being due to the increases recorded in the provision of gambling activities and other recreational activities with a percentage of 5.7%, of the washing and cleaning (dry) activities of textile articles and fur products with an increase of 5.6% and in the activities provided by hotels and restaurants, where the increase was more modest, with only 0.1%. At the same time, there were also decreases in the volume of turnover which are attributed to the sector of hairdressing services and other beautification activities where the decrease was 16.8% and the activities provided by tourist agencies and tour operators where the decrease was more significant, reaching a value of 13.8%.

The activity of market services provided to the population as a series adjusted according to the number of working days and seasonality, the month of March 2024 had an increase of 1.2%, compared to the month of March 2023. We can observe that compared to the previous comparison interval, i.e. March 2024 compared to the previous month, where the adjusted series remained at the same level, within this interval, the adjusted series had a positive value, registering an increase.

Turnover from market services provided to the population (%)

Figure 1

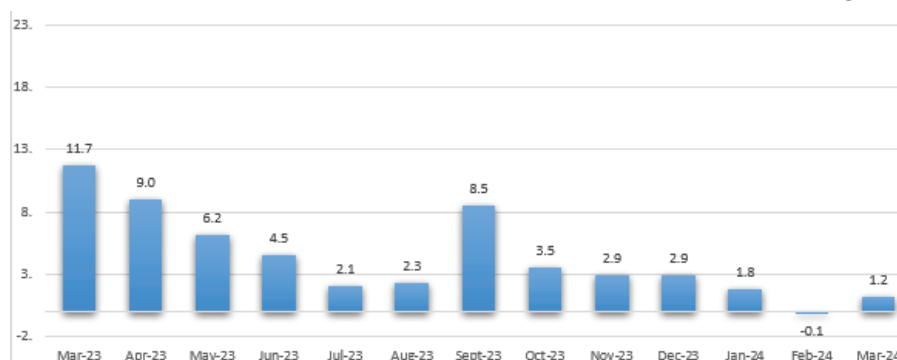

However, we can still observe the existence of an increasing trend by introducing as a comparative interval the 1st quarter of 2024 compared to the 1st quarter of 2023.

Taking the indicators of the volume of turnover of market services provided to the population in gross series related to the first quarter of the year 2024 and putting for comparison with them the values of the first quarter of the previous year, 2023, an increase of the turnover by 1.1% is evident. This growth was influenced by an increase in turnover in the provision of washing and (dry) cleaning activities of textile articles and fur products with an increase of 5.9%, activities represented by gambling and other recreational activities with an increase for these of 5.0% and the activities provided by hotels and restaurants where there was a more modest increase of only 0.5%. The composition of the total turnover from the services provided to the population in gross series also included the decreases in some areas that were registered by hairdressing services and other beautification activities where the decrease was 18.6 percent and, in the activities, provided by tourist agencies and tour operators where the turnover had a minus of 4.3 percent.

Turnover from market services provided to the population

Figure 2

The activity of market services provided to the population as a series adjusted according to the number of working days and seasonality, related to the first quarter of 2024, registered a 1.0% increase in the figure compared to the similar period of 2023, i.e. also the first quarter.

Conclusions

We can conclude following the visualization of the indices and the analysis of the disseminated data that for the total volume of the domains included in the analysis there are total increases, although certain domains also recorded decreases. The upward trend is maintained indicating that the economic evolution exists supported by these data. However, considering the figures revealed in the growth rate graph, we can see a slowdown in the growth

of this indicator, even with a negative value attributed to February 2024. This decrease represents a value of only 0.1%, but it represents a decrease of this rate.

The services provided to the population, as previously stated, are also an indicator of economic development, an indicator of the population's well-being, an element of econometric modelling.

Within this article, several areas of reference have been presented, but the scope of the services provided to the population is vast and is part of the strategies regarding sustainable development. The development of services depends on multiple factors starting with the quality of execution and continuing with addressability, seasonality, continuity, cyclicity, level of necessity, degree of well-being of the population, level and type of personalization, etc.

In addition to the classification criteria listed above, other criteria can be listed, which proves that services can have a wide variety, and the economic mechanisms and legalities that are the basis of the operation of this sector are extremely complex. At the same time, the explosive development of the information sector in recent years and the perspectives existing in this sector, practically lead to the multiplication of aspects regarding the development, classification and applicability criteria of the services provided to the population. This is supported by the emergence of new needs opened up by technological evolution, practically creating a perpetual circle of development.

References

1. Anghelache C., Anghel M.G. (2015). Econometric model utilized for the portfolio selection, Romanian Statistical Review Supplement, 4, 19-21
2. Anghelache C. (2008). *Tratat de statistică teoretică și economică*, Editura Economică, București.
3. Bernard, A.B., Jensen, J.B., Redding, S.J., Schott, P.K. (2012). The Empirics of Firm Heterogeneity and International Trade. *Annual Review of Economics*, 4 (1), 283-313
4. Anghelache, C., Partachi, I., Sacală, C. and Ursache, A. (2016). Using econometric models in the correlation between the evolution of the Gross Domestic Product and Foreign Direct Investments. *Romanian Statistical Review, Supplement*, 10, 124-129
5. Anghelache, C., Anghelache, G.V., Niță, G. and Sacală, C. (2015). Study on evolution of foreign direct investment flows – model analysis, *Romanian Statistical Review Supplement*, 10, 120-127
6. Mina-Raiu, L. (2014) – "Public-private partnership impact on local economic development. evidence from Romanian counties", *Economic Sociology, Human Resource Management and Organizational Dynamics*, pp. 211-229, Editura ASE, București

*** <https://insse.ro/cms/ro>